

העולם הזה

האם הוליבוד שוקעת ?

המחיר
130
פרוטה

גמ. 730 / שנה 15 / כ"ה תשרי תשי"ב / 25.10.51

השבועון המצוין
לאינפורמציה

השבועון המצויר לאינפורמציה המערכת והמנהלה: רח' נליקסון 8, תל-אביב (ליד תיאטרון "אהל") ת.ד. 136, טל. (זמני) 68785

העורך: אורי אבנרי עורך משנה: שלום כחן עורך הסגנון: דב איתן עורכי המערכת: רוני בר, דוד רובינר, חברי המערכת: מיכאל אלמן, יחיאל כשן, ניצה נבי, נורית לביא, רפאל סלע, איתמר עילם, ועקב צילי. סופרי חוץ: הווארד גורדון, מונטי נייקובס, נבריאיל דנו, סלים מנצור. דפוס: ישראל בע"מ, טל' 67204; הפצה: פלם בע"מ

21 יולי '72

במו עיני

מחזה צבאי

באחד מימי התמרון בגליל ביקר ה'רמטכ"ל באחד המוצבים. הוא עבר ליד אחד מחיילי הכחור לים ושאלו למצב. החייל הראה מדי רחה והודיע בקול מלחש: "צבא הירוק קים מלפנינו, במר' זקק עשרה קילומט' רים ו" "אם כן, תמה ה'רמטכ"ל, "מדוע עתה מלחש? הלא ה' אויב אינו יכול לשמוע אותך." "נכון, הסביר החייל, "אבל אני צרוד!"

הקורא לוי אברמוביץ, קיבוץ שריה, זוכה בפרס של 1 ליי (עם קול).

מעל לכל ביקורת. אולי כדאי היה שתסיקו את המסקנות מדבריהם ונתתו כנליון הקרוב את מהות התנועות הקיימות במצרים ואת האפשרויות לנו, כלומר ליסודות המתקדמים שבתוכנו, לכוא איתם בדרכים. נוסף לזאת תמשיכו באותה דרך, ובזאת תלהצו את הממשלה אל הקיר ותקרבו את הישועה.

המאמר אקטואלי מאד, אבל בכל זאת הוא מת' עלם מהפרט הקטן והעיקרי - הדת. רק היא נוגה ונותנת את הדיחפה לפעולות האומיות בארצות ערב ככלל ובמצרים בפרט.

חיים גולדברג, תל-אביב הנשואין בין הדת והלאומיות הערבית אינם הכרח המציאות כפי שמוכיחים לאומנים ער' ביים נוצריים רבים, בעירק ובלבנון. הקשר בא בעיקר מפני שלא נמצא גורם מתקדם, בלתי' דתי, שימצא אפיק חדש ללאומיות הבריאה של עמי ערב. כוונת המאמר היתה למצוא גורם חדש כזה: ישראל.

שדום ועמורה לשאלתו של יחזקאל נרוסמן (העולם הזה 27) אם עוד נותרו אצלנו אנשים צלולים, ישרים וה' נגימים תשובתי: כן. אפילו "דבר" הנן מעל רפיו על הממודר אליבירתו ואשתו היהודיה, בצורת הטור השביעי של נחמ אלתרמן.

משה גוטר, חיפה לוא היה כנעב למערכת העולם הזה, היתה מטירה אותו בפני נתן א. אחר שקראתי את סיפור נישואיה של בינה למח' מודר אצ'בירתי (העולם הזה 726) רואה אני חובה לעצמו להעיר ש'רומתי יש להימנע מלפרסם דברים מעין אלה בעתונות העבריות. פרסום הדברים עשוי לעורר נערות יהודיות אחרות, המהססות עתה בשל תחום הדת המפלה בין בני הזוג, לעשות את הצעד הזה. היהודים בדרך כלל, ובמדינת ישראל בפרט, אינם רואים בעין יפה נשואין מעין אלה (לאו דוקא מנקודת ראות דתית).

גדעון משמש, ש"כ התקוה העולם הזה אינו מסכים. נשואין הם עניין לבני אדם, לא לגזעים ולדתות.

רכב על דבר אמת' שמחתי לראות את רשימתכם על התחדשות הדת (העולם הזה 728). אני מקוה שחזון הנוער הישר' ראלי קוראים את השורות שלכם על נסיוני להקים ארגון דתי מתקדם לפי תנאי עמנו בארצנו. פנו אלי כבר אנשים שקראו את המאמר, וראיתי ש' רעיון פשוט זה של תחיית אמונת ישראל היה כשבייל הצעירים האלה דבר חדש למדי.

אייק או הפ' בתמונה של צ'רצ'יל וסטאלין (העולם הזה 727) שכתבם להזכיר את הנגדל אייזנהואר העומד משמאל.

הנן אברמסון, רמת-גן

הקורא אברמסון אינו היחיד שטעה. האדם בתמונה, הדומה לאייק, הוא "הפ" ארנולד, אחד הטייטס הראשונים בעולם ומפקד חיל האוויר האמריקאי במלחמת העולם השנייה.

רתו של הנוער המעורה בחיי הישוב ובתנאי הארץ. דרושים אלפי מורים, מורות, גננות, מדריכים ומדריכות, אחיות ומטפלות, בקי' צור - דרוש כוח דינמי אשר ללא כל צו מגבוה יהיה מוכן להקריב קרבנות ולסבול תנאים קשים מרצונו הטוב ולא יירתע ממכל מאמץ. לעזאזל עם המפלגות המזדקנות שכל פעלם הוא פראיולוגיה ורדיפת שלטון ובצע.

יתארגן נא הנוער בכר' חותיו הוא, יצא למרחב עם מיטב כוחותיו, יגיע למעברות, לישובי העו' לים, ויותר על חיי נוחות על מנת להציל את הניתן להציל.

אני כותב לכם זאת משום שאני מאמין שיש בכוחכם להלהיב את ה' נוער דוקא על-ידי חשי' פת האמת האכזרית. ה' נוער שלנו אינו גרוע מ' נוער שאר האומות בער' למ, ועל כן ודאי מוכן הוא לקרבנות. אודה על האמת, נשארתי עם ה'רר' שם שיש בדעתכם להת' חיל לפעול, אלא שאינכם בטוחים כיצד יגיב ה'נר' ער אם תבואו שוב אליו בדרישת קרבנות, במקום לספר על טיול באניה קד' מה או לתאר כרותי טי' פסיית בחורה החושבת שלהגיע למשהו בחיים.

מוכרחים להיות דוגמיות או לנסוע לחו"ל. מצדי אין זאת התלהבות רגעית. אני עובד כמורה במושב של כורדים, כן דוקא של כורדים, בנגב. אני מכיר את המצב מקרוב ויודע שדרושים מאמצים וסבלנות, לפעמים על-אנושיים ולא פעם מתקרבים לגבול ה' אוש, אך מתגברים כי אין ברירה.

אך בשם האלוהים, המצפון והכרח המ' ציאות - התחילו. גלו יזמה ותענו דוקא אתם, אשר קרובים יותר ללב הנוער. וככל שתקדימו יותר, תהיה הברכה מרובה יותר. ועזבו את "הגניטראליות", כי בנפשנו הדבר עבר זמנה של "האינפורמציה האובייקטי' בית".

איני יכול להסכים עם הקורא הלפרן ש' בר זמנה של האינפורמציה, גם לא שתפקירו של עתון הוא לפלוש לשטח זה - בתור עתון. אולם אין לי ספק שרבים מחברי' וגם אנכי בעצמי - היו בשמחה של הקלה נפשית נוטים שכם למאמץ גדול של הת' נדבות נעורים. אולם הקריאה אינה יכולה לבוא מן הניר. היא צריכה לבוא מן הלב. עתון יכול לעזור - אך רק לעזור. והוא יעזור - אם ימצאו עוד חברים המרגישים את צו "האלוהים, המצפון והכרח המציאות".

במסגרת מסעות הקיץ של הגדען נספון בני הכיתות הששיות לעצמון. הוהלט בין החברים כי התמונה המוצלחת ביותר תי' שלח לפרסום בהעולם הזה. ובכן, זוהי ה' תמונה שנבחרה: העצמון במעד לרגלי נער' ישראל.

מטרה זו נבחר נער בעל רגליים אתל' טיות ביותר. אבקשכם בכל לשון של בק' שה לפרסם תמונה זו ב' שער, או לפחות במקום שאינו מבייש את בעלה. לא רק תמונת בחורות מעניינות את הקוראים, משי בנייהם גם נערות שרגלי נער (ועוד כאלה) עלולות לעניין אותן.

הקוראת הוותיקה ש' כתבה מכתב זה בצירוף התמונה היא רק אחת מ' חים רבים (ורבות) השול' את תמונתו לשער הע' תון. יש צורך לאכזב את כולם: תמונת השער ה' גדולה חייבת להיות בע' לת איכות מקצועית מ' עולה ביותר. מוכנה לפי שיטה מיוחדת. תמונות טובים אינן יכולות ל' בוא בחשבוני בעמוד זה. לעומת זאת אין להס' כיס לדברי "הקוראת" (המעלמה, אגב, בניגוד לכל החוקים, את שמה) כאילו יש בהעולם הזה מקום העלול "לבייש את בעל התמונה". על כל פנים, כדי להרגיעה, נתתי לה זכות-אורח במדור זה.

בראש השנה כתבתי במקום זה כמה מלים על מצב-רוח הנוער במדינה. דיברתי על רוח ה"לא-איכפתיות" בנוער ובשכבות רחבות של העם. בתשובה כותב לי הקורא ישראל הלפרן (המוכרן לעזור), את המכתב הבא, המעורר למחשבה:

שואלים אתם - היש דרך לחזור למדי' נת הפלמ"ח וההתנדבות? הימצא מטה-הק' סמים שויביל אותנו לא בדרך של נוחיות, אלא בדרך של זיעה וקרבות ואולי רעב לקראת חיים חדשים של הגשמה אישית ויצירה?

והתשובה נמצאה באותו גליון, אם כי לא אמרתם שוהי. ודוקא אתם, עורכי הש' בועון המתריע נגד חוסר התכלית שבחיי הנוער, חייבים לפעול למען הפצת הרעיון בין הנוער העיוני, אם גם נדמה שהעתון יפסיד לכאורה מפרופולריותו.

כן, רבותי, קליטת העליה המגיעה אלינו, קליטה פיזית, רוחנית ונפשית, זועקת לעד'

מקור

הרשום של מאיר לבני (העולם הזה 727) "שה' סטודנטים שלנו נסעו לחוץ לארץ לא ללמוד אלא לבולט קצת" הוא מוטעה ויש בו מההרהור לבן. אני מצרף קטע של עתון המופיע בלוס-אנג'לס המ' כיל רשומה של שמונים ושמונה סטודנטים שקיבלו סטיפנדיה ב-1951, ביניהם המשה ישראלים ומקור' בתוכם. מסמך הישראליים בלוס-אנג'לס הוא 30 לעומת כמה אלפים מאמריקה ומאוצות י'ונות. אהוז נבזה זה מנוחל כבוד לישראלים מר לבני הוזה בתקין ומעורר צחוק אם הוא פוסק שיש מקום בטכניון לאלף סטודנטים משתלמים בחוץ' לארץ. אגב, אין בטכניון העברי פקולטה להנדסת מים.

לא ידוע לנו כיצד מבלה מר לבני את זמנו הפ' ניו. אולי הוא מרדין בחווה חקלאית, מרביץ תר' דה לעולם במעברות או מטופל במשפחה ועומד בתור לקחה. באמריקה אין כעיות כאלה. אם יש לסטודנט כמה שעות פנויות בשבת הוא מוצלן לפי מנהגי המקום.

באשר לסיפיקה על "התירדות עם הגויים בעלי הקאריאלקים" אני רוצה להסב את תשומת לבו של מר לבני שאנו בני העליה השניה והשלישית לא נסבנו שימות אלה שהן לאומניות מסוג תר' מאחר שמדיהן הוענו ארצה בתקופה מאוחרת ותורם לא הסיפיקה להכות שרשים בקרב ילידי הארץ.

מ. בנימיני, ת"א

זינה

חבר קיבוץ בננב במכתבו (העולם הזה 727) מצ' טט פתגם נאה וקולע אך שנה בשם מתכרו. את הפתגם הלזה חיבר הממשל הרוסי בקירוב ובש' הנייה רייכמן, אף כי רב חלקו של האחרון במש' לים הללו, בתרגמו אותם בצורה יאה ומלאת חן. יהושע גרוס, ת"א

חף מפשע

במודר אנשים (העולם הזה 728) אתם כותבים ש, "אויה (ליב) סירקין היה איש רכש ההנהגה בני' דן בעון נסיון רכישת נשק מידי חיילים בני' טיים באיוור תעלת סואץ". כאיש שישב עם סירקין משך שנים בכלא בירו' שלים בחדר אחד והידוע את הפרשה של משפט רייכמן-סירקין על בורה, הנני לה' סב את תשומת לבכם לאי אמיתות הכתבה הזאת. סירקין מעולם לא היה איש רכש הנהג, ומעולם לא היה באיוור תעלת סואץ, וממילא לא יכול היה לעשות את הנסיון של רכישת נשק. הוא באמת נידון על לא עוול בכפו. אני בטוח שסירקין אינו רוצה שירשמו לזכותו מעשים שלא עשה אותם, אפילו טובים.

מדרים חדשים

בתור עתון צעירים מתקדם רצוני לבקשכם ש' תקרישו טור או חצי טור בכל גליון לשרה צעיר' דה. אני פונה אליכם כקורא ותיק, היות ושאר העתונים או השבועונים סגורים בפני השירה ה' צעירה או הספרות הצעירה, כמו התיאטרון ה' גור בפני שהקנים צעירים.

עורא טל, צ.ה.ל.

תמוה הדבר שבשבועון מתקדם כהעולם הזה אין מרור לשחמט. אני משוכנע כי רבים מחובבי ה' שחמט מבין הקוראים שישמחו לפתיחת המדור הני'. רפאל לאופטמן, יפו כל עוד לא ניתן להעולם הזה להגדיל את מספר עמודיו מתבקשים הקוראים, המציעים מדורים חדשים, לציין מה הם המדורים שהם מציעים להוציאם.

ה ש ע ר

לפני מספר חודשים עברה בשורה איומה בארצות-הברית: לוא הגיעה הבשורה שסטאלין מת, שהאימפריה הבריטית מתפרקת, לא היתה התדהמה גדולה יותר. מלכות החלומות כאילו נמוגה. אילי הסרטים קיצצו את משכורותיהם, בעלות שש הספרות. בדמיון ההמונים כבר נראו שחקנים כקלארק גיביל וויויאן ליי מתהלכים ברחובות, מקבצים נדבות.

המקור לרעידת אדמה זו, שאימה על עמוד התווך של התרבות המודרנית, היה מכשיר מהפכני חדש: הטלוויזיה. שמונה מיליוני מכשירים חדרו לבתים אמריקאים לפני פרוץ מל' חמת קוריא. במקום ללכת לבית הקולנוע, התקבצו ההורים והילדים, הכלבים והחתולים, השכנים והידידים, ליד מכשיר הפלא, הזו בתחרות כדורגל ובסרט ישן. בתי הקולנוע נש' ארו ריקים.

אולם אלה אשר קיוו (או חששו) כי הוליווד שוקעת, טעו. הוליווד החלה מעכלת גם את המכשיר החדש. היא החלה מיצרת סרטים בשביל הטלוויזיה, המציאה מכשירים חדשים המאמצים את בעל המכשיר לשים פרוטה במכשיר כדי לחזות בסרט, העבירה באמצעות טל-ויזיה תחרויות כדורגל הישר ממגרש ההתחרות אל הבד של בית הקולנוע. מספר המבקרים בבתי הקולנוע שוב עלה. הוליווד נשארה כאשר היתה: אחד מאמצעי ההשפעה הכבירים ביותר שהיו קיימים אי פעם בעולם.

הזיכר

מכתבים

העתון לרמה הנכונה שלו כעת. הרפורמט'ה בסדר. אבל פרט חשוב כהתקפה על משטרת רמת-גן ופרשת דב גורנר וחבריו אין להשמיט. עמוס גרשהפוס, רמת-גן ברצוני להעיר לתמונה בעמוד 2 שהמצולם הוא לא ליד "כווינרדא" אלא ליד גבול אזור המצב הצבאי שכונתם נאולה בירושלים. רק במקרה היי' תי נוכח כאותו מעמד. שלמה גרצקוב, יפו "בית-העברים מתעורר" סקירתכם על מצרים (העולם הזה 727) עומדת

התעוררות

❖ ❖ ❖ ❖ ❖
 עיר הסרטים
 האגדית, אשר
 מליוני נערים
 ונערות בעולם
 חולמים עליה,
 יכלה להיות
 מכשיר חינוכי
 עצום להפאת
 ערכים של
 שאיפת-אמת
 ורצון-יצירה
 בעולם. במקום
 זה הפכה
 הוליווד מכשיר
 לסילוף האמת,
 ולטיפוחחלומות
 מזויפים על חיי
 מותרות. מדוע?
 ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

קה, באנגליה ובשאר הארצות, החלו מקימים בתי קולנוע משלהם גם בישראל. בעל ביה הקולנוע אינו יכול עוד לבחור בסרטים הוא נאלץ להזמין את הסרט זמן רב לפני שזה מגיע אליו, מבלי לדעת את טיבו. הוא נאלץ לקנות סדרות שלמות של סרטים, הכוללות מלבד הטובים גם פחות טובים ורעים. אין הוא אלא חוליה אחת בשרשרת הארוכה של התעשייה הסוגרת לאליל: הכסף.

אסור שהסרט יאריך ימים, פן יפגע בשוק בסרטים הבאים של החברה. מכאן ה"קניבליזם" של עולם הקולנוע: החברה אינה מוכרת את הסרטים אלא אך "משאילה" אותם. אחרי זמן מסוים חוזרים כל ההעתקים לחברה, וזו משמידה את כולם — פרט להעתק אחד או שנים למוזיאון הסרטים. במדינות הטוטליטריות המצב גרוע לא פחות. במקום איש הכספים המשקיע את המליונים וכופה את תוצרתו על המונים באמצעות הפרסומות, באה המדינה הכלי-יכולה. היא משתמשת בסרט כמכשיר-שלטון — לכפות בעזרתו את תורתה על אזרחיה. בשני המקרים הסרט הוא מכשיר של שבעור, לא מכשיר לחינוך ולהעלאה.

אנשים השולטים בעולם הרומנטי (מרחוק) של פרוזיקטורים ומצלמות, דאגתם האחת (ולרוב היחידה) היא להחזיר את הוצאות הייצור, בתוספת רווחים שיבטיחו את עתיד ההשקעה. האדם המשלם את פרוטותיו, יוצא מהסרט כשהוא סבור שמחיר הכרטיס היה כדאי או לאו. דאגותיו הכספיות של יצרן הסרטים אינן מענינות אותו. ואין הוא מבין שהמבנה הכספי של הוליווד הוא הקובע למעשה את איכותה ותוכנה האמנותי של הסחורה המוגשת לו.

לא לידו המקרה. הסרט הוא אחד המוצרים היקרים ביותר של התעשייה החדישה. הוא מעסיק מספר עצום של עובדים ומומחים. ככל שהטכניקה של הסרט מתפתחת, כך עולה חשבון הייצור. חברות קטנות, אמנים עצמאיים, אין להם מקום בין אילי הכספים המעטים השולטים בשוק. אלה פיתחו לעצמם שיטה בינלאומית, אדירת מימדים, של הפצה, פרסומת ושיווק החייבת להבטיח להם שההשקעה העצומה לא תלך לאיבוד — תהיה גם איכותו של הסרט ירודה ואפסית כאשר תהיה.

אי אפשר עוד להשאיר את ההפצה לידי המקרה, לסמוך על המזל או על האיכות. חברות הקולנוע הגדולות קנו מזרם נופלגן על השווקים. הם רכשו את רוב בתי הקולנוע באמריקה

נחמה אילמת עוברת באולם המואפל. הסרט התהיל. משך 90 דקות נשכחות טרדות העולם בחוק, עולם חדש מתגלה על הבד: עולם שכולו יפה, שכל בניו עשירים ואצילים, כל בנותיו חמודות ומושכות. אם נהרגים אנשים, הם עושים זאת בצורה נאה ומושכת. הסרט יכול לסחוט דמעה, ליצור עצבות מתוקה בלב הצופה. אולם לעולם לא יהיה בלתי נעים, לעולם לא יקלקל את מצב הרוח. כי הצופה משלם את פרוטותיו למען דבר אחד: לברוח מן המציאות, להגשים לפחות על הבד, בדמות הכוכבים האהובים עליו, את החלומות שהוא חולם אותם בהקיץ בסתר לבו.

כשגדלקים האורות, יוצא הצופה כשחיוך על שפתיו. הסרט נגמר, בד הקסמים לבן וריק. שוב פונה האיש אל טרדותיו היומיות. חיי משפחה משעממים, חוסר שיכון, שיגרה אינסופית, עבודה קשה בבית החרושת ומאחורי דלפק בחנות.

אולם הסרט לא נגמר. בעומק לבו של הצופה הוא מציין שיש את קיומו, בעל כורחו של האדם ובלי ידיעתו. ערכיו משתנים. הסרט הטביע עליו את חותמו. האידיאלים של ה"סרט הופכים לאידיאלים שלו. בלי משים מתחיל גם הוא לחשוב, ככוכבי הסרט, שהמטרה העליונה בחיים היא עושר חומרי, שהאדם נולד לחיי מותרות, שעולם החלומות יפה יותר, חשוב יותר מעולם המציאות.

מבלי שירגיש בזאת מתחיל האדם לחקות את כוכביו. קורץ בעין קלקרק גיבלי, מבליט את סנטרו כספנסר טרייסי, הופך עדין כלסלי הווארד. החייל בצבא, עורך הדין בבית המשפט, הסוחר במשרדו — כולם מתחילים להתנהג כפי שעורך דין או סוחר צריך להתנהג — לפי דעת מפקידי הסרטים ההוליוודיים.

כל זה נמשך 52 שבועות בשנה, ב-50 ארצות, מניו יורק עד לכפר הינד ביוזר באיי הפיליפינים. מעולם לא היה עוד קיים כוח כה עצום להשפעה על נפש האדם ועל תרבות העולם כסרט הצלולויד הצר.

במקום רוח, רוח. אחת הטרגדיות הגדולות היא שכוח עצום זה אינו נתון בידי פילוסופים, בידי אבירי הרוח, גדולי היצירה, אצילי הנפש פילוסופים, ציירים, פסלים פנו למעטים. האנשים המטביעים את רוחם על האנושות, בעזרת הסרט, אינם מחפשים אמת חדשה, ערכים אצילים. הם מחפשים את הרווח.

כי הסרט לא נולד כפרי אומנות. אלא כמוצר תעשייתי. הוא סחורה — סחורה העולה בהוצאות ייצור עצומות. והי

1. הלידה: אומנות

הסרט נולד כאומנות. שח קנים בעלי יוזמה ראו בו מכשיר לביטוי שאיפותיהם האומנותיות. ההוצאות היו מעטות. המכשירים פשוטים, הסרט קצר. היצירה המפיקה-השחקן היה מוכר את תוצרתו לבעל חדרי הראינוע. לא היתה עליו שום השפעה של אנשי כספים. הוא היה

חופשי. הסרט היה מכשיר ישיר להעברת חוויה מסוימת מלב השחקן אל לבו של הצופה. בזאת לא היה הבלד בין הסרט ובין היצירה הקלאסית הפסלה, הספר, הסימפונייה. אולם אידייליה זו הופרעה חיש מהר. עם דרישת הקהל עלו בקפיצות ענק אורכו של הסרט והוצאותיו. האמן נתחב לפנה. נעלם. במקומו באו התעשיין, המשקיע, הבנקאי.

3. התוצאה: השיגרה

הוליווד פוחדת מן החדש כמו עכבר מפני החתול. החדש יכול להוביל לכשלון, לאבדון מיליוני הדולארים המושקעים בסרט. לכן היא פונה אל הישן, אל הבודק.

נושא של סרט שהצליח פעם, סימן שיצליח שנית, שלישית, ופעם המאה, האלף, ואולי המיליון. הקהל בא בהמוניו לראות סרט של טרוץ? יש לפטם אותו במאות סרטי טרוץ, הדומים זה לזה כביצה אחת לשניה. הקהל קנה כרטיסים לסרט על המערב הפרוע, לסרט "מוסיקלי", לסרט בלשי — סימן שיש לרוש עד אין סוף בסרטים מעריבים, מוסיקליים ובלשיים. מכאן החדגוניות האיומה של הסרית, שאין להבינה מבלי לתפוס את הרקע הכספי.

2. האלי: הטכניקה

הסרטים הראשונים צולמו במכשירים פשוטים, בפינה של חדר. ותיקי השחקנים עוד זוכרים כיצד צולמו בחדר אחד שלושה סרטים בבת ובעונה אחת, כשתזמור רת קטנה מנגנת ליד כל מצלמה כדי להשרות על השחקנים את מצב הרוח המתאים.

מאז השתנה הכל. המפיק אינו מצלם, ועל אחת כמה וכמה אינו משחק. הוא יור שב כמלך על מתקן מיוחד מניע כמצביא צבא של שחקנים, מומחים בעשרות שנים חיים שונים, צלמים וניצבים. מכשירים יקרי ערך מונעים על כותקנים מתאימים. צבא של עובדים מקים ערים שלמות כדי לצלם כמה תמונות, טס במטוסים יקרים כדי לציילם המונה של גוף מלאכותי. התוצאה היא שהסרט אינו יכול לפנות עוד לטעמו של חוג מובחר. אם אלף צופים הספיקו כדי לשלם בעד סרט בשנת 1910, הרי דרוש היום קהל של מיליונים רבים כדי להחזיר את הוצאות הייצור. המכונה המשותף הנמוך בירי תר הפך לרמה אומנותית של המכשיר עצום ההשפעה. הדי סרט חייב למצוא חן בעיני הסוחר העשיר ועוורת הבית בעיני איכר הודי מרוד ובטי לן עשיר בבינוס-איירס.

אם הסרט עלה פעם 300 לירות, הרי היום מגיעות הוצאות לפעמים לשני מיליון לירות. וסכומים כאלה יכולים לשלם רק מיליוני צופים.

4. המשיכה: הכוכב

החוליה המכרעת במכונת השיי חק הוא הכוכב. הוא אינו צריך להיות שחקן טוב, הוא אינו צריך להיות גאון, הוא אינו צריך להיות חכם. הוא צריך למצוא חן בעיני הקהל. כי אם כוכב אחד מצא חן בסרט אחד. מובו מאליו שימשוך קהל לסרטו השני, השלישי, המאה. אפשר להבטיח שיוקו של הסרט הגרוע ביותר, אם מופיע בלוח המודעות שמו של חביב הקהל. ואיש (או אשה) זה, שיכול להיות בור גמור ובעל שיעור קומה רוחני של ילד, משפיע בכל תנועה על מיליונים, תסס את מקומם של גדולי הדורות — סופרים, מדינאים, מצביאים, שחקנים — כמעצב הדמות של האיש ברחוב.

5. המטרה: חלום

האדם חי חיים אפורים, חד-גוונים, הוא אדם ממוצע, לא יפה במיוחד, לא חזק במיוחד. לכו נכסף בחי שאי לכל אותם הדברים אשר החי יים האכזריים מנעו אותם ממנו. הוא חולם על התרגשות, על הרפתקאה מוזעזעות (שהוא גיבורן הי חזק והאציל), על תגרות ומלחמות. הצעירה חולמת להיות היפה בבנות, ואם הגורל מנע זאת ממנה היא מד הה את עצמה עם הכוכבת היפה, המושכת, המסחררת. והבחור שלי ידה חולם גם הוא — להיות מאהב בה של אותה הצעירה היפה, המר שכת, המסחררת. שניהם יחד חול מים על החיים היפים — חיי מות רות, על ספסלים מרופדים, ליד בר ריכות קרירות, מול להקת רקדניות עילאיות.

הויליבד מספקת להם בדיוק את זאת: אלימות, סקס-אפיל, מותרות. המכנה המשותף היחיד ביותר הוא הממלא את הקופות.

7. הסיכוי: איכות

השקעה של מיליוני לירות. יש לו רק סיכוי יחיד להצליח: לתת את אשר אין בכוחה של הויליבד לתת — רמה אמנותית. איכות.

יצרן הסרטים השווייצרי, האיטלקי, הספרדי, וכל שכן הישראלי, אינו יכול להסתפק בשוק המקומי הקטן שלו. הוצאות הייצור של סרטו, אפילו כשהוא מוחרר על מותרות הויליבדית, דורשות שוק בינלאומי. אם ינסה להתחרות בהויליבד באותם הנושאים השיגרתיים, באותה הרמה הגדולה, הרי הוא מכניס תבן לעפריים וכשלונו בטוח מראש. אולם יש לו יתרון עצום: הוא יכול לתת את הרקע המקורי שלו, את החוויה הבלתי מסולפת של אדם בארצו. במקום מוצרי הזיוף המתימרים לבטא את הווי, שחיצי, איטלקי או ישראלי, הוא יכול לבטא אמת גדולה. אולם אסור לו לברוח מן הפח אל הפחת, להחליף את הזיוף הבינלאומי של הוליווד בוד בלאומנות טפשית משלו. שום אדם נורמלי לא ילך לר אות סרט תעמולה מתקתק בסכרין, כשבאלום הקולנוע ממול מוגשת סחורה הוליוודית משוכללת.

סרטים רבים של עמים קטנים, גרים, שהופקו באמצעים מוגבלים, חכו להצלחה בינלאומית. במיקום הראשון עומדים הסרטים האיטלקיים — כגונבי האופניים — שהפליאו את העולם ברמתם האמנותית, בחייה האמיתית, הריאליסטית, של ארץ ייצורם.

הסרט הישראלי — במידה שאפשר בכלל להשתמש במושג כזה — לא הגיע אף מרחוק לרמתן של יצירות אלה. בניגוד לאיטלקים, שלא התביישו להראות פושעים, פרוצות ועריקים, הרי היצירה הישראלית הנה מאלף עד תו יומן תעמולתי, אשר כל בניו אידיאליסטים אצילים, כל בנותיו חלוצות מריים, קשה לדרוש מאי דם נורמלי בחוק-לארץ, אפילו כשהוא ציוני, שיבזבז ערב כדי לחזות ב"יצירה" כנו.

6. השליטה: הפרסומות

כדי למכור את התוצרת למיליונים עוד לפני שהתחילו בייצור, משתתפת הויליבד במכשיר-השלטון החזק ביותר של התקופה: התעמולה. בעתונות, ברדיו, בטלוויזיה היא הולמת לתוך ראשי הצופים לעתיד את השם. והשם מחושב תמיד למשון את הלבבות, לאו דוקא לבטא את תוכן הסרט. לא פעם הופיע סרט בינוני בשם בלתי מושך ונכשל, הוכתר בשם חדש (המבשר רומנטיקה, עיני מין) והפך בין לילה להצלחה רבתי.

חושבים על הרחבת העסק במקום אחר במי דינה. יראה העולם, שגם לירושלים תעשייה היא אומרים.

שיא עולמי

6.170.000 זנבות סגירות נערכים מדי יום במאפרות, ובצדי דרכים על ידי 350 אלף ניווני ניקוטיין, שהם רבע מאוכלוסיית המדינה. השבוע נתבשרו נושפי העשן בעליה חדשה במחירי הסיגריות, הפעם שוברת שיאים ער למיים: הפיסת סיגריות, ייצור מקומי, טבק וירגינייה: 275 פרוטה; (ארצות-הברית: 70 פרוטה; קנדה: 130 פרוטה; צרפת: 130 פרוטה; אנגליה: 175 פרוטה).

25.000 לירות עולות בעשן ומצטברות מדי יום בקופת האוצר, כתשלום מסי בלו על סיגריות, ומסתכמים בשלושת רבעי מיליון לירות לחודש. הבלו הוא בשעור של 50% עד 200 אחוזים על סיגריות מטבך מקומי, מ"מ 200 עד 300 אחוזים על סיגריות מטבך וירגינייה. מעשן ממוצע מוציא מ"מ 15 עד 15 אחוז ממשכרו החודשית על טבק.

שיעור מעשני סיגריות מטבך מקומי עלה מאז ההתיקרות האחרונה בראשית שנה זו, והגיע ל-60 אחוז. בחוגי תעשיית הסיגריות מצפים גם עתה לירידה במחנה מעשני וירגינייה ועליה במספר מעשני סיגריות לנפש, אשר אם כי טעמן מר כלענה, הרי שעור הבלו עליהן קטן יותר.

הגרלות

אלף לירות לחייט

אילו היה החייט יצחק כהן, 45, מרחוב אלכסנדר ינאי 18, תל-אביב, מצטופף בין אלף הבאים אל אולם האליס שעה שוערי כה הגרלת הווכים מטעם מפעל הפיס של הרשויות המקומיות, היה ודאי גם לבו פועם מהתרגשות. ומה עוד שבכיסו נמצא אותה שעה כרטיס הגרלה מספר 0029, סך-רתי משנה מספר 27, שהקנה לו זכות יחידה לזכיון הגבוה ביותר: 1000 לירות.

בצהרי יום החמישי האחרון לחודש ספטמבר, יצא יצחק כהן שעלה מיוגוסלביה לפני 22 שנים, את בית מלאכתו הנוצרי ל-חייטות, ברחוב לילינבלום 28, ניגש כמנהגו אל הפינה הקרובה (הרצל), אל הקיוסק ל-עזונים של שקתאי שכטר, כשבראשו מנקי רות שתי בעיות, נוודות מזה חודשים: כי צד לשאת בהוצאות בית-חולים וניתוח פניו מי לאשתו, וכיצד להחליף את רהיטי דירתו, אכולי-העש, בחדשים.

שכטר הקיוסקאי, לא הסתפק במכירת ח-פיסת סיגריות, מנת הוירגינייה היומית ש-הוא גנז עבור שכנו הטוב, ניסה למכור ל-כהן שני כרטיסי הגרלה בשתי לירות יש-ראליות, מתוך שבעים שהוא מרוויח לחודש. אמר שכטר לכהן, אב לשלושה: "תראה ש-יהיה לך מזל."

היום הכל מאושרים. מפעלי-הפיס גאה על כך שדוקא הגרלתם וכתה במשמעות עמית באמת; שבחייט שכטר, בעל הקיוסק ברחוב הרצל פינת לילינבלום הפך גיבורם של סוכני הכרטיסים; יצחק כהן הזמין מטה בבית החולים עבור אשתו מלכה, שלח את בתו מרים לבחור רהיטים, כיוון שעל שמה קנה כרטיס הגרלה; הוא עצמו נשאר יושב, שקט כתמיד, ליד מכונת התפירה כששכניו סבים סביבה, מספרים בנפלאותיו של מזל.

בתי סוהר

חינוך לאסירים: איגוד

לפני ימים אחדים הופיעו שלושה צעירים, פושעים מועדים, בביתו של אחד ממנהלי שרות בתי-הסוהר, ברכוהו ברוב אויבות: "שנה טובה! הקצין התפלא, חקר בזוהר רות כיצד יצאו מבית-הסוהר. "מה, אינך יודע?" השתוממו אלה, "הרי רק אתמול שוחררנו ממוסד העבריינים ה-צעירים בסידנא-עליו".

כעבור יומיים, שלושה פגש אותו קצין במנהל משרד המשטרה, שמע מפיו ששלושה פושעים מועדים ברחו ממוסד הצעירים. היו אלה שלושת מברכיו.

לזכויות, צנורות ביוב. נערים אלה לא היו הראשונים — והאחרונים — שבר-חו לא חופשה קצרה ואם לתקופה ארוכה יותר, מן המוסד הסגור שהיה צריך להיות דוגמת-אם לכל המוסדות לעבריינים הצעיר-רים בארץ. משרד המשטרה הפריש למט-רה זו, בשעתו, את תחנת-החופים בסידנא-עליו, עלי, בקירבת מלון השרון. משרד הסעד, ה-אחראי לעבריינים הצעירים, פתח אחר זמן רב מאד את המוסד. אולם בעוד שבבתי ה-סוהר יושבים כיום 175 אסירים מתחת לגיל 20 וכ-40 מתחת לגיל 17 (מתוך מספר כ-730

שנים בלבד מפלה צבאית מוחצת מידי חיילי צבא-ההגנה לא המתיקה את המכה. בפעם הראשונה השתלטה בגלוי באמריקה אותה אסכולה האומרת שלא כדאי לריב עם שבע מדינות ערב כדי לפייס מדינה קטנה (ומחשה מליון בוחרים יהודיים בארצות-הברית)*. האמנה המקובלת, שאפשר לקיים לנצח, בעזרת גורמי-חוק, מעמד של מדינה מבודדת במרחב, קיבלה בזאת גם היא מכה לא נעימה.

המשק

לפני הפתיחה. סגירה

הרולד הנספלד הוא חרשתן אמריקאי טי-פוס, מגולה למשעי ומרכיב משקפיים שזכה לבשורה מפתיעה כאשר הגיע ארצה לפתיחת עפרונות ירושלים: המפעל שטרם נפתח, כבר נסגר. בנידון זה הישראליים עולים בהרבה על הקצב האמריקאי, אמר הנספלד, מבעלי המפעלים המפורסמים בעולם לייצור עפרון-נות.

ממשלת ישראל, שהתחייבה לפי חוק עידוד ההשקעות לספק חמרי גלם לתקופה מסוימת למפעלים המאשרים לא עמדה בדבריה. למרות שהמפעל הוקם בקצב מהיר ביותר (שמו-נה חדשים לאחר שאושר המפעל על-ידי מרכז ההשקעות כבר הופקו העפרונות הראשונים

זוכה הגרלת הפיס יצחק כהן תוספת להפיסת סיגריות

בבית-החרושת הירושלמי) לא הוגשה לו עזרה שהובטחה.

שמואל דובינר, בעל המפעל השני, חרשתן קנדי, בעל בית-חרושת למוצרי פלסטיקה, דורה, גבהיקומה, חוס-שער והור-לבוש, בעל מזג חם וחוקי, הסעיר את הרוחות: "ההיתכך — צעק, מי שהיה מיוזמי הוועד העברי לשחרור לאומי בארצות-הברית, בקול רם — "שהממשלה תוותר על הכנסה של חצי מיליון דולר לשנה מיצוא עפרונות ותעדיף במקום זה שגור?"

אולם גם הנספלד וגם דובינר נרתעו, ביק-שו מעיתונאי חוץ לארץ לא להבליט את סגירת המפעל, בכיתחו להגיעו מחדש, לדאוג לאספקת גלמים סדירה.

"את פרידמן אתה מכיר?"

ירושלים היא הבירה ואחת משלוש הע-רים הגדולות בארץ אך היא מפגרת מאד אחרי שתי אחיותיה בשטח התעשייתי. אבל כל ירושלמי, כשנכנסים אתו לשיחה על נושא תעשייתי, אינו מרגיש עצמו נחות דרגה ושואל מיד: "את פרידמן אתה מכיר?" שמואל פרידמן, החרשתן הירושלמי בהא הידועה, עבר שלבי קריירה אמריקאית טי-פוסית. לפני 25 שנים הקים במבואות יר-שלים צריף קטן בו סידר בית-מלאכה לתי-קון תנורים. כיום משתרע באותו מקום מפ-על גדול על חמשה דונאמים, בעל כוח תפוקה של 5.000 פתליות או 2.000 תנר-רים ליום. שמואל פרידמן ושני בניו מספ-כים על עבודת 250 פועלים במשמרת אחת ומתכננים התרחבות מכפילה לשנה הבאה.

שמואל פרידמן ניגש לבית המלאכה שלו ב-1926 בעשר אצבעותיו בלבד. מתיקון פרימוטים ותנורים עבר במשך זמן קצר לייצור פתליות ותוך שנים מספר קנתה לה פתליות שם בארץ וכעת מכסה הוא 80 אחוז מתצרוכת המדינה. אך פרידמן לא עסק רק בייצור חלקי פתליות. בזמן המל-חמה קיבל הזמנות ניכרות מהצבא הבריטי ובשעת מלחמת העצמאות סייע מפעלו לה-גנת הבירה בימי המצור.

אך גם בימי השלום לא נטשו הפרידמנים את עמדתם הבלתי נוחה מבחינה כלכלית ואינם

* המיוצגים בכנסת על-ידי ששה ח"כים בלבד (ז. א. חמשה אחוזים במקום ארבעים). הצברים מיוצגים על-ידי 17 ח"כים.

העם

המעטים משפיעים הרבה

אחר חודש ימים של היגם, הגיסי-למחצה והגיסי-לרביע (הפסקות חשמל) התמתח האו-רת, נאנח אנחה של צער, העיף מבט ציבור בלוח המראה לו כי משך כמה חודשים לא יהיו חגים רשמיים. שנת העבודה החלה.

האזרת הממוצע אינו מתלהב, ביותר, לע-בודה מאומצת בסתיו 1951. אף כי מצליף-מפא"י, מאיר ארגוב, הח"כ בן ה-47, השביע קהל מאזינים באסיפה תל-אביבית כי עליהם לעבוד יותר אם רוצים הם כי המדינה תוסיף להתקיים, הרי קיימת רק המרצה מעטה לפו-על. ההשבון הפשוט: אם יעבור יותר, יצטרך לשלם מסי-הכנסה רב יותר, לא יוכל לקנות בכסף ולא כלום: הבגדים קצובים, חופשה בתוץ-לארץ אינה אפשרית, דירה עולה בהון ותופעת שאין הוא יכול לחסכו לעולם, והוא הדין לגבי מכונית, שעבודה לא יקבל רשיון רכישה.

החגים איפשרו לו למעט בעבודה, אף כי הרקע הדתי לא ענין אותו ביותר. כי באותה שנה בה הפכו החוגים הדתיים המאורגנים שותף-יחיד של מפא"י בממשלה, נתרופף עוד יותר הצביון הדתי של עונת החגים. בערים הגדולות לא נראו כמעט סוכות, שוק האתרוג-גים היה זעיר (ונפל קרבן להתקפות המשטרה הכלכלית שפעלה נגד עסקים שחורים — ראה בסוקד), בכבישים נראו מכוניות לא מעטות ביום הכפורים — דבר שהיה בלתי אפשרי עוד לפני כמה שנים.

הסיבה: אף כי הדור הישראלי יליד-הארץ הולך וקטן בחשבון האחוזים (ראה להלן) הרי השפעתו על הצביון הרחוני של המדינה הרי לכת וגדלה.

זכות לאינטימיות

לפי אימרה מפורסמת, דגילים האנגלים לנצח בלחממות מפני שהם טפשים מדי מכדי להבין, במועד הנכון, שהם מנוצחים. לפי דעת סוקרים מן החוץ, הישראלים עוים מתקדמים מפני שאינם מבינים שלפי כל החוקים הם צריכים לגנוח ברעב.

משך 30 השנים האחרונות, כשהישוב העב-רי יצא ממצרים רבים והתגבר לא פעם על מצבים מיואשים, התרגל לבו לחוקים כלי-כיים. כל הסוקרים הזרים, המסכמים את המצב המיואש הנוכחי של כלכלת הארץ, רושמים לזכות את האוטוסימיות המזורה האות של האזרח הישראלי הממוצע: הוא סוגר את עיניו בפני ההגיון הקר, בטוח שיצא איך שהוא מכל הענין בשלום.

השבוע ניתנו לו שתי אוהרות ראשונות, שאין הדבר תמיד כך. אתראה מספר אחד: העליה צומצמה באופן אכזרי, הוגבלה ל-8000 איש לחודש. הסיבה: אין לעולים הח-דשים שיכון חרפי, מפני שאין מטבע קשה לקנותו. האמונה המקובלת, שאפשר להביא כל מספר של עולים מבלי שהדבר יפגע בכל-כלת המדינה, קיבלה בזאת מכה לא-נעימה. אתראה השניה על קיום חוקים מסוימים שאין להתעלם מהם: המפלה המדינית המו-חצת שירדה עם המדינה עם הזמנת הארץ הערבית הראשונה לברית ההגנה המרחבית, התעלמות גמורה מקיום מדינת ישראל. העוב-דה שאותה ארץ ערבית סגנה לפני שלוש

לל של 658 אסירים) הועברו למוסד החדש רק 14 נערים. ביום מסוים היה המצב: 5 ברחו, 4 היו במקום, 5 לא נמצאו מסיבות בלתי ברורות. לבורחים ישנה דרך פשוטה. דוריהם, ב' קומה ב', אינם מסורגים. ליד כל חלון — צנור ביוב נוח. המוסד מוקף גדר — אולם רק משלושה צדדים. בצד הרביעי ישנה דרך נוחה לשפת הים. בשבתות מהווה שפתיהם של מלון השרון מקור-משיכה חשוב.

קשה לכעוס על הנערים הבורחים. במקום אין מורה, אין בכלל חגיגות ברורה להעסיקם, ועל אחת כמה וכמה לא לחינוכם. כמה פעמים בשבוע מוקדשות שעות אחר-צהריים ל"ספורט". כשנשאל אחד מעובדי המוסד מהו הספורט בו מתחנכים העבריינים-האסירים. הוא משך בכתפיו, ענה: בוקס.

דומה שהוה בית-הסוהר היחיד בעולם בו מלמדים את האסירים את מקצוע האיגרוף.

מנגנון

"איני רוצה בך"

השר היחיד בממשלה החדשה שלא חיכה לסיום חודש התגים ונכנס מייד לתפקידו החדש היה דוב יוסף. הוא חזר למשרדו הישן ולמחשני המלאי שנתרוקנו בינתיים לחלוטין.

פגישתו עם מנהל משרד המסחר והתעשייה, הרמן הולנדר, היתה לבטית וכנה: איני רוצה בך, מר הולנדר, הודיע השר החדש למי שהיה זמן רב מועמד לתפקיד שר המסחר והתעשייה. ההסבר: דוב יוסף זקוק אמנם לפקידים אחראיים וממושמעים, אך אינו זקוק לבעלי יומה יתירה. כי הממשלה חייבת לשלם עתה את שטרותיו של הולנדר עבור העור שגרם לשפע הנעללים בחנויות, נמנעה בכך מתשלום תמורת הסוכר המוגזם בנמלים שעה שהאוקלוסיה לא זכתה לחלוקתה זה שלושה חדשים.

אופנה

בלי גרבי ניילון

150 יצרני האופנה (מעמלים עד לבנים) המאוגדים באיגוד יצרני האופנה נענו להור מנת תהרים החיפאיים, ערכו תצוגת אופנה (59 דוגמאות על 8 דוגמניות) בקלון מנידו המפואר. מלבד אורחי כבוד כאבא חושי, ראש העיר ומיכל הראל, מלכת היופי, נדחקו 1200 צופים סקרניים (במקום 800 רוכשי הכרטיז סים — הסדרנים לא תלשו את הביקורות, 400 סקרנים ניצלו את הסעות) לחוות בדוג מאות שוכי בציונים ביריד אוטרנט ההולנדית וטורונטו הקנדית, להזמנות המסתכמות בכמה

שמלה "לנד" אפורה. משובצת כחול (ספנריר) האיגוד יכול להתגאות

דום, כפי שכנו אותה בהתרברבות-עצמית חבי ריה. בשבוע שעבר נפגשו באולם הגדול של בית הספר עתיקה-היום בוכרין-יעקב, לחוג את יום העשור להתיישות ראשוני חייליה. לאחר שיישרו החיילים הותיקים את גביהם הכואבים מרוב ספיחות ידיומיות, החליטו שאסור שיהיה זה מפגשם האחרון. הם ייפגשו שנית; כפי הנראה בעוד חמש שנים.

פנעים

הרבה יותר מנוסים

בערב ראש השנה נראו שני ילדים ערביים ושאים חבילה גדולה ברחוב המרכזי העובר את הרובע הערבי ביפו. ערבי שעבר במקום חשד כי שק זה מכיל רכוש גנוב. חשדיו היו מבוססים, כי שני הילדים היו ידו עים ברובע כחברי קבוצת פושעים צעירים. הוא ניסה לעצורם אולם אחד מהם ברת. הוא לקח את השני עם השק שבידו לתחנת המשטרה הקרובה.

בשק היו גלילי אלומיניום, חתיכות מתכת שונות ופרימוס חסר ידיות. הילד, בן 11, נשלח חזרה לבית הוריו והשק הותרם על ידי המשטרה. אחר התג נתקבלה תלונה מיהודה פוכטר, בעל בית מלאכה לעי רות ליד נמל יפו. הוא התלונן כי אלמוגים פרצו לבית המלאכה והוציאו משם דוד, פח צבעים, 20 קילו של גרוטאות וחלקי ברזל. הדבר שעניין אותו ביותר היה כי בחנות נמצאו עורות בשווי של אלפי לירות מבלי שחמתפרצים יגעו בהם.

אותה נקודה משכה את תשומת לב השוטרים שבאו לנהל את החקירה. אולם עניינה אותם עוד יותר העובדה כי רק דברי מתכת נגנבו. היתה זו שיטת ביצוע ידועה להם היטב. גם זהות המבצעים לא היתה סוד גדול. לא פעם נמצאו ילדי כנופיות עימי כשבידיהם רכוש גנוב ותמיד היה הרכוש: מתכת. תחילה חיפשו השוטרים את הסיבה העמוקה העומדת מאחורי בררנות זו. אולם לבסוף נתברר כי הילדים מסתפקים בחתיכות מתכת לא מתוך כוונה כלשהי אלא מפני שאלה המעסיקים אותם לא אמרו להם לג' נוב דבר אחר. אם מחר יקבלו הוראה להביא סוג אחר של סחורה יבצעו את התפקד באר' תה השיטתיות. אין הם עדיין, כנראה, מייח' סים לסחורה שהם גונבים חשיבות כלשהי בקשר לתשלום הניתן להם תמורתה. אולם דרכם של פושעים צעירים, סבורה המש' טרה, לגדול ולהיות לפושעים מבוגרים. ואז לא תסתפק כנופיות עימי בגרוטאות ופי חים. גם הצורה שבה חדרו המתפרצים אל תוך בית המלאכה היתה ברורה. התנות עומדת לרגלי תלי ההריסות הגבוהים של השטח הגדול. המתפרצים ירדו כנראה משם וחדרו דרך פתחי האחרור שבראשי הקירות הגבוהים של הבניין הערבי העתיק.

חלק מהרכוש הגנוב נמצא בקרבת מקום וכאשר ערכה המשטרה חיפושים אצל הילדים הלשינו אלה על חבריהם שהשתתפו בפריצה. את הרכוש עמדו למכור למבוגרים כפי שמכרו עז או את כל פרי עבודתם.

כעבור שעות מעטות עמדו בפני קצין המשטרה האחרון המשה ילדים לבושי בגדים מטולאים. על פניו ניכרו סימני אי שביעת רצון. הוא רשם את שמותיהם, קרא להוריהם ובקול חגיגי ורציני ביותר הצהיר כי יבואו

מיליוני דולר (מעילי גשם ממשרי-באלון; מיל' יון דולר).

3000 עובדי ענף אופנה מספקים דברי סריגה לארצות-הברית, חצאיות לבגיה, מעי לייגשם לפינגוד, הפכו את הענף (שגוסד על ידי יוצאי מרכז אירופה) למכניס מטבע זר, למרות שהם נתקלים בקשיים טכניים מרובים (כטיפול אטי ברשינות יצוא לדוגמאות עוני תיות), חסרים חמרי גלם מספיקים להגברת היצוא.

אך קהל הצופים ב-59 הדוגמאות הנאות הסכים עם פאול פלינק, יצרן רוכסנים אמרי קאי, שהקים את רוכס-ענק בארץ, שאמר: "נוכחתי בהרבה תצוגות אופנה באירופה ובארצות הברית ואני צריך לומר כי האיגוד יכול להתגאות בתצוגתו, להשתוות לתצוגות פריסאיות וניו-יורקיות."

המקופחות העיקריות (מלבד הקהל חסר נקודות ההלבשה לרכישת המוצגים) היו ה' דוגמניות שזכותן המיוחדת להקצבת זוג גרבי גילון או שניים, הנקרות תוך החלפתן המ' הירה של הדוגמאות, בוטלה הפעם על-ידי משרד המסחר והתעשייה. התוצאה: כמה דוגמניות, שהדגמו מעילי חורף, אך לא היו בעלות מלאי של גרביים, הופיעו על בימת התצוגה כשרגליהן בלתי מגורבות.

זכרונות

כל חמש שנים מפגש

חמשים בחורים, כמעט כולם למטה מגיל עשרים, כמעט כולם צברים, יצאו בחודש אוקטובר 1941 למחנה האימונים בצרפין והיו את הגרעין לפלוגה 18 של גדודי הבאפס הארצישראלים — פלוגת מכבי.

דרכה של הפלוגה הצברית ביותר בצבא הבריטי לא היתה שונה בהרבה מדרך יתר הפלוגות העבריות אלא שהיתה לה גאוה עצמית גדולה יותר, היא היתה צעירה יותר וחשבה את עצמה מוכשרת יותר מן האחרות. היא היתה הפלוגה העברית הראשונה ששם עברי התגוסס על פקודות היום שלה.

למרות שמה, שרתו בפלוגה לא מכבים בלבד. חלק ניכר מחבריה היו אנשי קיבוץ צים, היה בה מספר מסוים של עולים חדשים, מפקד הפלוגה זמן רב היה איש מושב וסגנו איש הקיבוץ הארצי.

לאחר שרות ממושך שכלל שמירה על שבויים, מחסנים, מתקני צבא ואימונים בתוך גבולות הארץ, יצאה הפלוגה בפעם הראשונה לנכר, למצרים, חזרה שם על אותם תפקידים. אבל הבחורים הרגישו עצמם חפשים יותר בארץ זרה, כרכו בקורים בעתיקותיה של ארץ פרעה עם פיטרול (בבגדים אזרחיים שאולים) ברובעי קהיר שהיו מתוך לתחום. זו היתה גם מעין חזרה כללית על מבצעים דומים בקנה מדה גדול יותר, באירופה.

כאשר הפכו הגדודים לחטיבה (בריגדה) לוי' חמת, הפכה הפלוגה מיחידה לוחמת לפלוגת המפקדה של הגדוד הראשון ומרבית אנשיה נעשו רגמים, חבלנים, נהגי ג'יפ-ברץ. את רים צורפו לפלוגות הרגלים. בשדות הקרב של נהר הסניו באיטליה סבלה הפלוגה; כמו שאר פלוגות הבריגדה, אבודת. לאחר כניעת הגרמנים באה נדידה לארצות השפלה. מאכן נשלחו האנשים לארץ לשחרור מהיר, לאחר שהשלטונות הבריטיים גילו את עורת אנשי הבריגדה לעליה ב'.

מאז 1946 לא התקבצו אנשי פלוגת השוד'

שמלת ערב מטפף (רחל) תחת מעיל חורף

על עונש חמור ביותר בגלל מעשיהם אולם בתוך לבו ידע כי זהו בלוף. גם הילדים ידעו זאת. לא אחד מהם כבר עמד בפני בית דין בעון גניבה וכל העונש שקיבל היתה התראה חמורה מהשופט. כי אין לאן לשלוח את הילדים העבריינים בגילם. אם יישלחו למוסד למושעים צעירים פירושו של דבר שיצאו משם פושעים לא כל כך צעירים אבל הרבה יותר מנוסים.

רכי חיים

האפתח שמר שבת

א. נ. רצה, כמוכן, לשמור על אלמוניותו. אולם בכל זאת גילה שהוא בחור תל-אביבי, אחד מבני נוער הזהב, שותף לבעלות אחד המוסכים הגדולים בעיר (שמומן על ידי אביו), המרויח כשלוש מאות לירות לחודש. מלבד זה הוא אהוב-נערות, פיקח למדי וגם בן לאב דתי.

כיון שהאב דתי הוא נמנע משימוש מכר' גיתו הפרטית (דה-סטו 1950) בשבתות ובי' חגים, משאיר, כסימן לשמירת הדת, את ה' מפתחות, מדי שבת, בידי אביו. כמוכן שאי' נו שוכח לטול את מפתח ההדלקה מתוך ציור המפתחות הגמסר לאביו כל ערב שבת, לאפשר לעצמו בכך נסיעות ליל שישי משע' שעות.

גם השבוע נקט באותה שיטה, יצא עם נערותו העונתית לבלוי ערב נעים במלון השרון וסביבותיו. אולם משחזר מוקדם למ' די, שעה קלה לפני הצות, קפצו מספר שוט' רים ואנשים לובשי אורחית מתוך מארב ליד גשר הירקון, עצרו את המכונית. הקבוצה האורבת היתה יחידת המשטרה הכלכלית ש' ניסתה לעצור מבריחים המנצלים את קדו' שת השבת.

אחר שלא נמצא במכוניתו של א. נ. דבר, עמדו השוטרים להסתלק. אולם אחד הלוכי' שים אורחית, מפקדם, כנראה, צויה לפתוח את הארגז האחורי. כאן נקמה הדת בא. נ. המפתח של הארגז האחורי היה בצרור ה' מפתחות שנה אותה שעה, כבכל שבת, במ' גירת השולתן של אביו.

המכונית עוכבה. א. נ. לא היסט, סיפר את האמת, ביקש לעשות עמו טובה, לא להור' דיץ לאביו, סוחר תל-אביבי ידוע. מפקד ה' יחידה סקר את א. נ., את המכונית ואת ה' נערה, ויתר על הרעיון כי צרור תרגולות שחוטות נמצא בארגז האחורי, (בתוספת שק תפוחי אדמה), פיטר את א. נ. בהציעו לו לשמור להבא על השבת, אך "מאמין לך, הפעם".

שמלת גרזי בייגי' (רחל) רגלים בלתי-מגורבות

... והקריאה

הם משקיעים בגינות. טען זקן יש משמר העמק יותר יפה? "יש עוד המון מקום... טיול זה לבין טיול רגיל של הג שום הבדל — מלבד הגיל. הגיל מתחלק מחדש לבני הגדולים, ושלש מאות אנשי גדוץ ממוצעי במכונית פורד ממורטת, ש: 78 ו-72, עולים חדשים מבולגריה לספר להם את תולדות עמק יזרעל וגרמנית. ספק אם הזוג הבינן אוסיסקין לפני דור ומעלה במ מאוסף הביצות. בכל אופן, החי עם היכנסם למכונית בחיפה לא נש

מאת דויד ריבון

בראשית יצא אבא חושי, ראש עיריית חיפה לחופש. בהיותו פנוי מכל הצרות היומיומיות של ראש עיר, כביקורת מנקי-הרחובות עם עלות השחר, החליט לקרוא וללמוד. הוא מצא כי כל הארצות הנאורות מקדישות ימים מסוימים לכל מיני יצורים הזכאים להוקרה מיוחדת: יום האם, יום האב וכיוצא באלה.

בחבל קטן בארצות-הברית אף המציאו המצאה מיוחדת: יום הבתולה הזקנה, יצור שברוך כלל חי חיים מחוסרי כל אהבה. בישראל, ארץ הדור הצעיר, הגה אבא חושי, מקופה חלקם של הזקנים. ביסודיות הטיפוסית לו ניגש עם חוזרו מחופשתו לביצוע הרעיון. הוא השתתף בישיבות אגודת זהירות החיפאית, אגודת בעלי מכוניות למניעת תאונות, וביקשם לקבל על עצמם את ביצוע יום הזקנים. לשם כך העמיד לרשותם את כל מנגנון העירייה.

אחר שנפתרה גם הבעייה החינוכית כל כך של מציאת פסוק מתאים מהתנ"ך שבלעדיו אין שמץ של תקווה להצלחת מפעל איזה שהוא — והודת פני זקן" — הופצו כרוזים לכל בעלי מכוניות בחיפה שביקשום לנדב את מכוניותיהם ליום הזקנים. כבר אחר ימים מספר הגיעו התגובות החיוביות הראשונות.

בדבר השתתפות הזקנים לא היה צריך לדאוג. ימים מספר אחר המודעה על קיום המפעל הוכרחו לסגור את הרשימה. כאלף אנשים זקנים (הגיל הכולל: בערך 70 אלף שנה) עולים חדשים ותושבי חיפה ותיקים שמשך עשרות שנות ישיבתם בה עדיין לא יצאו את תחומיה, התרכזו בבוקר יום רביעי בעשר תחנות מהן יצאו עשר שיירות נפרדות לטיולים בג' ליל, בעמק ובשרון.

היה זה, למרות הגיל, התור השמח ביותר בארץ שהסתדר בשש וחצי אותו בוקר ליד בנין העירייה. אבא חושי, שנהג מהצלחתו בהושבו את הזקנים במכר גינת גילה בכל זאת טיפה מרה בעניין: לפי טופסי הבקשות להשתתפות שנשלחו אליו, מצא את גילם של רבים מתבריו, נאנח: "כן, אנו מזדקנים".

הודות לתכנון, שאג למכוניות רורביות, בהתחשב עם אותם הנהגים שירגישו ברבע האחרון כי לא כדאי לקום בשעה חמש יצאו כל המשתתפים (כמאתים וחמישים מכוניות).

אני הסבא של הסבא של חיפה, הציג את עצמו אברהם רומנו, יליד חיפה, בן ה-107 ואחד המטיילים בעמק. ביגור עוד לא היה וכעסיפרו לו אנשי המשק על המקום הרים את ידיו ובירכם. זקנה אחת שיופיה של משמר העמק נראה לה כחטא, היתה מודאגת על כך כי אנשיה אינם חושבים על העולם הבא. כל מרצם

מתיירסבים אבא חושי

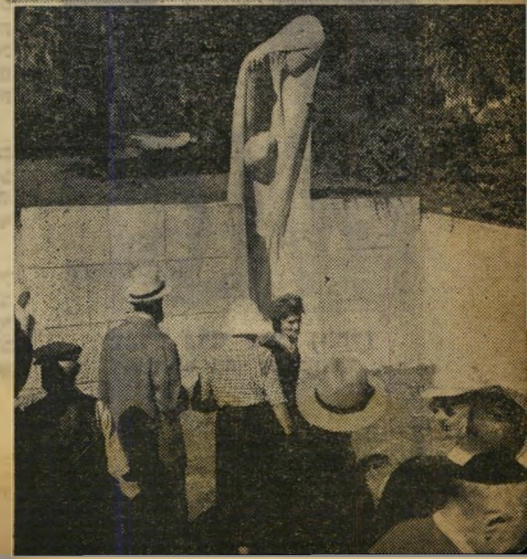
היה: יהודי גינת יזרעל מו מ גרד ז כבר אחת לך, א ברחו משוג יום: נ, ב המכו מרכז ששו גישו יותר צעירים ועליונים ליום המצח של היום היה, כמובן לעצמו אהדה רבה. אולם המנצד כי אבד מוזמן במדינה הזאת — ד לפעולות יפות, אנושיות, מבלי צחים בדואר רשום. ראש העיר והלהיב את הדמיון, ודי אנשים הבטיח להם פיצויים, תשלום תיקון הופיעו הפורדים הישנים, אולם בכל השיירה הארוכה אף קאדילאק אחד, אף מודל-לוק

אחד בא מירושלים.

השיירות עמוסת הזקנים יצאה בדרכה לעמק. רוב המכוניות היו כדוגמת אלה, מכוניות קטנות וי שנות שבעליות היו בעיקר פקיי דיס ובעלי מסחר קטנים. כמה מתנדבים הגיעו מתלאביב ואחד אף עלה מירושלים להעמיד את עצמו לרשות המבצע. לעומת זאת בחרו אחרים לשחרר את עצמם מחובתם המוסרית אחר שהגיעה אליהם זרישת העירייה להתנדב, בהעמידם סכום כסף לרשות המ בעעים. נהגי המכוניות, המארחים שימשו כמורי דרך מלבד תפקי דיהם כאחים ואחיות רחמיים לז קנים. המטיילים, שביניהם היו כי אלה שמעולם לא עזבו את תחומי העיר חיפה, התפלאו ממה שר בים מהם קראו, ארץ שונה מזו שהכירו אותה. האוסובוס שנראה בסוף השיירה שייך אף הוא ל שיירה. כשמספר הבקשות להש תתפות עלה על מספר המתנדב בים עם מכוניותיהם אירגנה עי רית חיפה מספר אוטובוסים ומוי ניות כדי לא לאכזב את המבק שיס...

בני חיפה שידעו על המיבצע עמדו לצדי הכבישים וניפנפו בידיהם לשיירות הארוכות בצאתן מן העיר. אולם בעמקים עוררו השיירות תמהון רב — מה פת אום כל כך הרבה מטיילים בפעם אחת? וכולם זקנים!

לוחצים על כפתור. ואין שום לכלוך? זוהי השאלה שהעסיקה את עקרות הבית בביקורן במסבא המצוחצח (כולו מונע-חשמל) של משמר העמק. אין סירחח, אין לכלוך, פשוט — לוחצים על כפתור — והכל נעשה לבד: בישול, ניקוי, שטיפה. אין כמעט אחת שלא השוותה את המסבא לזה שבדירתה.

ר': "מניין לך כי בעולם הבא

לא היה (כמעט) כל הבדל בין עובדות הנוער של הקיבוצים. כללי של המשתתפים, לוא היה כול "לעכל" כארבעת אלפים

התקלה, ישב וזוג זקנים, בני קשיבו להסברות הנגה שהשתדל בתערוכת של עברית, ספגויות מעשיית קניית העמק על-ידי ערבי העשיר ששמח להתפטר הרחב שהשתרע על פני השניים במשך כל הטיול.

היחיד שנשמע מפי הקונה ופי, יש עוד המון מקום לשכן

סיים רצו. כשהתקלקלה מכוניתו מודקנת, שראתה ימים טובים י חצי יור, תחב זקן את חוט" לכיפת המגוע, מישש פה ושם, יאשו והביס במבט תמוה בנהג. ר" אמר לנהג בן ה-45. "אני מתמצא. היתה לי פעם מכונית— שונות שהגיעו לוינה אני אומר היו מכוניות... העובדים ושבים הסרחון, והסוסים רצו כמו כששמעו אותן מרחוק." **צורך בפקודות.** מאזן ה' דור חובה — חלקי חלוף שאר צמיגים, זמן עבודה של בעלי שרבים מהם תופסים מקומות למרי במערכה הכלכלית. ר זכות — אלף אנשים זקנים, הן השמחה מרובה בחייהם, הר'

כמו ספר בלשים. כבר לא קל לו, לפה מחוסר השיניים. בנהלל כובדו המבקרים הן במטעמים, והן בנאומים. חלק גדול מבין המטיילים ראו את הסביבה בפעם הראשונה בחייהם (הארוכים) והסיפורים על ימי המצור כאשר חלק זה של הארץ היה מנותק משאר הישוב ריתקו אותם כספר בלשים. קשה היה למבקרים להאמין את סיפורי הקשיים למראה המשקים הפוריים.

"איזה יופי! איזה יופי!" אשה עולת גרמניה נהנית ממראה משמר העמק. רוב המטיילים שלא הכירו את הישוב הכפרי נדהמו מההבדל שקיים בין מה שתיארו לעצמם לבין מה שמצאו. ברוב המקרים היתה הפתעת המבקרים העירוניים נעימה ביותר.

בערך שלוש מאות שנה. מאתיים שמור נים ושתיים שנה מובלות במכונית אחת. זאת ציין בעל המכונית בבקשו את הצלם לצלם מאורע זה.

בין השאר: גילמה. חדר האוכל של קיבוץ יגור לא היה הפתעה גדולה למטיילים. גודלו היה מצופה מראש, למרות שמעטים מהם ראו קיבוץ לפני כן. אחר הביקור ביגור, המשיכה הקבוצה בדרכה מזרחה לאורך כביש העמק. כשעברה השיירה את גילמה עבר רחש בין המטיילים בהיזכרם במה שקראו בעתונות לפני זמן קצר.

א חושי, היוזם והמארגן, שרכש מתי היה עקרון, שרבים חשבו ון שעוד אפשר למצוא מתנדבים לש צורך לתת פקודות, לשגר אל תושביה, הרעיון מצא תן צאו שנענו — אף כי איש לא חלקי חלוף וצמיגים. אטיים, הציטראונים, המוריסים. נמצא כמעט אף קרייזלר אחד, של שנת 1951. מעמד זה נעדר.

הזקנים בארץ הפלאים. הסבא אברהם, בן 107, זוכר עדיין את הימים שכל מה שמחוץ לחיפה היה שטח מת, בלתי-ידוע. בפניו, כמו בפני שאר המטיילים, פותח סיור זה ארץ פלאים, ארץ זבת החלב והדבש שקראו אודותיה בתורה. בתמונה משמאל הוא מברך ברכה תניכית את תושבי קיבוץ יגור.

"שמעון ודלילה"

יצירת המופת של ספיד ב. דהימל

בקרוב בקולנוע "אסתר" תיאובי

בהשתתפות:
הדי לאמאר
ויקטור מוצ'ור
ג'ורג' סנדרס
אנג'ליה לנסבורי
הנרי ויקנסון

* זאלפי משתתפים

* סרט בצבעי סטניקולור

מעובד מיצירותיה המקוריות של הרולד למב — ז'אן ז'אן ז'וביניסקי

המבוססת על קורות שמעון ודלילה בספר שופטים י"ג-ט"ו.

זמני ההצגות: 11, 3, 5.15, 7.30, 9.30

במוצ"ש: 2 הצגות — 7, 9.15

בקרוב בקולנוע ציון ירושלים

אמפרסריו מ. ולין ת"א רחוב בןיהודה 1. טל. 66955 מתכבד להציג

ביום השני כ"ט תשרי
29.10.51, 8.30 בערב
כיום חמישי כ' חשוון
1.11.51, 8.30 בערב
באולם "רמה" רמתגן
באולם אהלישם תדאכיב

הזמר הפזמונאי הידוע, כוכב רדיו לונדון — פריס פוליסט תזמורת הג'ז המפורסמת בכירות אירופה

רישרד אינגר

בלוית תזמורת ג'ז מוגדלת (10 איש) בהנהגת סם סמלי

בתכנית: שירים, פזמונים ושלל אגרים בעברית, אידיש, אנגלית, צרפתית, איטלקית וספרדית. כרטיסים: במשרד מ. ולין רחוב בןיהודה 1. טל. 66955; "קסת" חנות מכשירי כתיבה, רחוב יפו-ת"א 62. (ככר המושבות) טל. 2880 ובערב ההצגה משעה 7 בקופת התיאטרון.

צינוקורפיה י. רינדזונסקי

רח' הקישון 6 סלפון 80248

תעשיית גלופות
עבודות קו, רשת וצבעים

דרושים:

א) פקידה; ב) מגיה מוחה לעבודתיום לפנות לפרס ישראל בע"מ, על יד גשר רידינג, טל. 67204, בשעות לפני הצהריים

קולנוע

בריטניה הסרטים לא הוצגו

סרט בריטי שזכה להצלחה יוצאת מן הכלל בכל מקום שהוצג בו, מלבד בישראל, בה לא הוצג, כמו כל הסרטים הבאים, הוא וויסקי בלי סוף. קומדיה אודות תושבי אי קסטיני נידח וקטן שהמחסור החריף בוויסקי בזמן המלחמה העביר אותם על דעתם, עד אשר אנית מסע ועליה מטען של המשקה הי נכסף נטרפה בקרבת האי, עובדה שהעבירה אותם על דעתם עוד יותר. לבנות טובים וכי תרים היא קומדיה על בחור ממשפחה אצילי, שאר בשר ללורד בריטי. הוא החליט לרצוח את שמונת האנשים הקרובים יותר מן מנו אל תואר הדוכסות, לזכות כך בכתר האי ציל.

כל שמונת הנרצחים (בהם אשה אחת) שוחקו בסרט על ידי אלק גינס, שהוכיח כי כך יכולת ניכרת. בסופו של דבר התגסק הי גורל בדוכס שהשיג את תוארו בדרך הפשע והוא נידון למות על רצח שלא ביצע אותו כלל.

דרכו לפיחיליקו מתאר את תושבי פימליקו, רובע בלונדון, שנאלו לסבול את הצנע השורר במדינה. כאשר התגלה אוצר עתיק בארץ מקום ולידו תעודות המוכיחות שפימליקו קו אינה שייכת כלל לכתר הבריטי, הכריזו התושבים על עצמאות השכונה, ביטלו ללא היסוס את הצנע והתחילו חיים כמו בימים הטובים. אדם ואבלין הוא סרט מוצלח אחר, אודות אפיטרופוס ובת הסות שהתאהבו זה בזה. סטיוארט גרינגר וגיין סימונס הם הי גבורים.

הבריחה הגדולה

מה האמיתיים המרתקים ביותר היה המעשה בסוס העץ. במחנה שבויים גרמני החליטו עצורים, אנשי ר. א. פ., לחפור מנהרה ולימלט דרכה. כיון שהמרחק בין גדר המחנה והצריף שלהם היה גדול מדי, היו מעמידים באמצע החצר יום יום סוס התעמלות ומתאמנים עליו. בתוך הסוס היה מתחבא אחד האנשים וחופר במנהרה. כמובן שאם הסוס העמידו תמיד מעל הפתח המוסתר של הי חפירה. התכנית הנועזת הזאת דרשה מאמצים עלאנושיים מצד מבצעייה והיא הצליחה. כן הצליח מאד הסרט טוט'העץ, המבוסס על הי הרפתקאה.

סרטים

"היום המטורף"

כנס למשחק הגדול של השנה, רגעים מספר לפני סיומו, כאשר קבוצתו עומדת בפני הפסד בטות. כיצד מביא לוי, לאחר משחק שג' עוני ומבדה עד דמעות, את הנצחון לקבוצתו, הוא אחד הקטעים הקלאסיים של הסרט. **הגלגל מתהפך**. בסופו של אותו משחק רבימתח נותן איש-עסקים חובבי-ספורט (ריי מונד וואלבורן) משרת מנהל חשבונות ב"משרדו. זוהי הודמנות יוצאת מן הכלל" אומר וואלבורן. "להתחיל מרגלי הסולם ול" טפס אל ראשי". ל" מוסיף וואלבורן בצער "לא נתנה אפשרות-זהב כואת. אני קיבלתי את העסק בירושה מאבי".

והארולד וידלבאק (כפי שהוא נקרא ב"סרט), בוגר המכללה, הבחור הטהור, ה"פורטאי המושלם, בעל העתיד המזהיר, מתחיל את הקאריירה שלו. לאחר למעלה מעש"רים שנה מוצאת אותו המצלמה באותו מקום, בוית אותו חדר, מאחורי אותם ספרי החש"בונות העבים שאין להם סוף. דמות עלובה, בבגדים מרופטים, בלחיים לא מגולחות, שוב קורא לו הבוס אל משרדו ובאחת התמונות המבדחות ביותר של הסרט, מגיש לו, בחפ"זון רב, שצון למכורת, דמי פיצויים והודעת פטורים. וידלבאק המסכן יוצא אל הרחוב, עתידו הרוס. אולם, כמובן שהגלגל מתהפך עד מהרה, הוא טועם את המשקה החריף הראשון בימי חייו, מניח חצי מהונו על סוס הזוכה במירוץ ומבלה יום רביעי של שגעון ושכרות.

לכשהוא מתעורר בבוקר יום המחרת, הוא מוצא את עצמו בעל לכרכרה, לקרקס שיש בו עשרות חיות טרף רעבות, ולאשה — את כל אלה רכש כיום המטורף שלא נותר לו ממנו כל זכרון.

המחבר-הבמאי פרסטון (הבלונדית הנועזת) סטרגס העביר לסרטו מספר מצבים מפורס"מים מסרטי הקודמים של לוי, כמו ההר"סתקה המתוחת על קירו של גורד השחקים וצרח אליהם כמה בדיחות אופייניות משלו, כדי לחלץ את הארולד מן האסונות המתרחשים עליו בכל מטר של הסרט.

צחוק ריסק יד. התוצאה היא סרט ש"יש בו קטעים מבדחים הרבה, ואם כי הוא נראה לא מושלם ולא מספיק למילוי ערב שלם, עצם העובדה שהוא חורג מן המסגרת הצרה של הקומדיה הקולנועית של הזמן הזה ומחזיר את הצופה אחורנית אל תקופה טובה יותר של הבד המצחיק, עושה אותה יצירה שאין חובב בד בעל הכרה יכול להח"מיה.

לוי נולד במדינת נברסקה בצפון-מרכז ארצות-הברית ובגיל צעיר מאד החל עולה על הבמה כקומיקאי. בהיותו בן שלוש עשרה נפצע קשה כאשר נצצת-במה שנועתה לעור רר צחוק רסקה את ידו הימנית. ניתוחים מטובכים החזירו ליד את צורתה, אבל לוי נשאר בעל מום. הוא הופיע בפני המצלמה במספר גדול של קומדיות בנות מערכה או שתיים. הוא רצה להכות את צ'אפלין שהחל עולה אז בסולם הפולריות. לשם כך סיגל לעצמו לוי דמות של ברנש שהיה ההפך הגמור מן ההלך הנע וגד של צ'ארלי: הוא לבש בגדים שהיו צרים עליו מאד, בניגוד לבגדים הרחבים של יריבו הגדול. אבל הד"מות הזאת, שלוי קרא לה, לוק המתבודד", לא נשאה חן מלפני הקהל ורק אחרי חפר"שים נוספים גילה את המשקפיים שהיו עד היום הזה סמלו. בתקופה מסוימת הגיע לוי בפופולאריות הרבה שלו לדרגתו של צ'אפ"לין מבלי, כמובן, שתהיה לסרטיו אותה עמ"קות המצייגת את יצירותיו של צ'ארלי.

ברם, איש לא הצליח לעלות על לוי ב"מספר הבדיחות. חלק ניכר מבדיחות אלה היה, כמובן, המצאותיו שלו. אולם היתה לו קבוצה של בדיחות שכירים שהיתה מספקת לו רע"ינות חדשים. סרטיו הגדולים גורמים, עד היום, סערת צחוק בלתי פוסקת.

בקצרה

המצודת: עליתו החברתית וידידתו הי מוסרית של רופא כפרי בריטי. רוברט דונט, רוזלינד ראסל, רקס האריסון, ראלף ריצרד"סון.

ארבעה גיפ: ארבעה מ. צ. של חיל המצב ביניה, רוסי, אמריקאי, בריטי, צרפתי, מנסים לעזור לאשה אוסטרית שבעלה נמלט ממחנה שבויים סובייטי. ויוקה לינדפורט, ראלף מיקר, יוסף ידין.

מוזיקה מעל לכל: שנות המלחמה חולפות במרה, קרדים וצבעי סטניקולור על מחבר המנגינות חיליאם לאונדיגאן ושר"תפו דניס דיי איש טקסס. אחרים בסרט: ג'ון הייבר, גלוריה דה הייבן, דן דיילי המופיע לרגע קט.

כדורגל

ישופט, הביתה!

משחקי הינקים בישראל לא הפכו קומודו ניסטים לחסידי המערב. הכדורגל האמריקאי שהוצג בשלושת משחקיהם של הכוכבים (אולסטאר) לא הצטיין במשהו יוצא מגדר הרגיל. במשחק הראשון נכחו 20 אלף צופים, במשחקים הבאים ירד המספר עד לחצי מלבד תלבושת יפה, חיוך של טובלב ורצון טוב קשה היה למצוא במשחק האורחים משהו אופייני לשחקני כדורגל.

במשחק הראשון לא חסרו מומנטים מעניינים: האינטרס הרמתגני המדושה, היציעים הסדורים, השופט מוני קריו והקפיצות של הכדור למי התעלה. השוטרים שעמדו ליד התעלה הראו שאין הם גופלים ביכולתם מהשחקנים האמריקאים וכאשר עף הכדור למים הם בעטו בו, בדיוקנות, למרכז המגרש. מדוע פיזרו את נבחרת-הכדורגל של המשטרה, הם היו יכולים לשחק נגד הינקים, שאל קצין משטרה גבוה. אין מסי פיק כוח אדם, היתה תשובת סמל רציני שהיה שקוע בקריאת עיתון.

שני השערים שהובקעו על-ידי חלוצי הפור על הפיגו במקצת את השעמום ואלמלא הם היו חובבי הכדורגל נשבעים לא לחזות יורטר במשחקי קבוצות מחוץ-לארץ. המשחק השני נדד למגרש הפועל ביפו. הקהל היפואי קיבל בשמחה את ההזמנה לקפוץ מעל גדרות האבן של המגרש. אך השוטרים הודיעו שמי שרוצה לראות במשחק חייב להצטייד בכרטיס.

חלוצי חבבי, בראשותו של יוסלה מרימו ביץ, הראו שטרם שכחו את צירופי הכדורגל. אך השופט איציל בלקינד הציג להטוסי שפיטו שעוררו את רוגז הקהל שהחל תובע: "שופט, הביתה!". בלקינד לא נאות, כיון שלא כל יום הוא זוכה לשפוט במשחק חשוב. אולם כאשר שגה השופט בצורה בולטת ביחס לפגיעותיו ולמצב נבדל, לא יכול היה צופים לסלות. כאשר הוציא את יונה-הלה פוקס, שהתחצף במקצת, אך הצטיין כקיצוניה ימיני שבלבל בלי הפסק את הגנת אולסטאר פעקה סבלנות הקהל: "מכבי היה יכול לנצח 12:0", סיכם חובב אחד, "אך כאשר נדמה לשופט שהוא מבין משהו, הכל מודפת".

המאזן ירד כשלו

קבוצת הפועל פתחה תקווה המחוקת ש' ערכה בצרפת שלושה משחקים שיגרה מברק לסניף: אפילו שופטי תפתחקה עולים על השופטים הצרפתיים". במשחק הראשון של

אראלה כהן, שחינית

ראשונה בנשים, תשיעית בצולחים

חיים גזור, הפועל, נוגח כדור לשער אולסטאר

שני השערים הפיגו את השעמום

הפתחתקוואים נקטו הפריסאים בתכסיס מ' יותד: כאשר מצבם הורע, הורו לשופט ש' קבע בעיטת עונשין לטובת הפועל, שהפטיק בכך את התקפתו.

כל 12 אלף הצופים שנכחו במשחק נגד סטאר פרנסייה הריעו "בווי" לאחר שהשור פט קבע שני שערים, שהובקעו ממצב נבדל ברור, לחובת הפועל. אך גם במשחק השני, נגד סטראסבורג, חזרה אותה תמונה: השער היחיד לטובת הצרפתים הושג כתוצאה מ' מכת'עונשין לא מוצדקת ממרחק של 16 מטר, בדקה התמישית. אך הפועל החזיק מעמד, סיים את המשחק בתיקו (1:1).

במשחק השלישי, נגד נאנטי, הקפידו הישראליים על שופט הגון והמשחק נסתיים ב' תיקו (0:0), תוצאה שזכתה לביקורת חריבית בעיתונות צרפת.

בלגיה השקטה והמישבת קיבלה את קבר' צת הפועל בששת אלפים צופים באצטד טרואה-סייאל מואר פנסי החשמל שהאירו את נצחון רסינג-בריטל על הפועל בשיעור 1:3. המאמץ הרב על מגרשי הכדורגל בצרפת ו' במקומות השעשועים מנע מכדורגלני הפועל פיתוח מלוא יכולתם והם נכשלו.

התלבושת נשארה באנגליה

לפני שבועיים עמדה להיערך במגרש יפו תחרות ליגת כדורגל בין הפועל תל-אביב למכבי חיפה. יומיים לפני התחרות הופיעו לפתע נציגי חרדת הליגה לפני מוזכיר מכבי חיפה, הודיעו על אי-קיום המשחק. ההסבר: הפועל תל-אביב ביקש לדחות את המשחק, כיוון ששכח את תלבושתו באנגליה.

תחילה דרש מכבי חיפה לא לאשר את ה' דחייה, לזכותו בשתי נקודות של מנצח במש' חק. אך לבסוף נמצאה פשרה: המשחק נדחה לשבוע, אך הוצבר, כתמורה, לחיפה. הדחייה השתלמה למכבי מבחינה כספית: 2500 איש שעדיין זכרו את נצחוננו המפתיע של מכבי על הפועל תל-אביב בעונה שעב' רה, באו לחזות במשחק. אך הנס לא נשנה, הפועל ניצח 4:1 (וזכה, מלבד זאת, בהוצאות הנסיעה).

צליחת הכינרת

כניחוים, אלבום תמונות

"לא רוצים לעלות" — הכריזו השחינים שנשארו במי הכינרת לאחר ארבע וחצי ש' עות. אל תפרו את המשמעת! היתה תשר' פתח האחראי על צליחת הכינרת, עמנואל גיל ממרכז הפועל. אך ההפרה נתקבלה על דעת המארגנים, כיוון שאי אפשר לעצור שח' יין הרוצה לעבור את הכינרת בכל מחיר. הלידו בטבריה הוצף אנשים שרצו לראות מי יהיה הראשון. התשובה ניתנה אחר שלוש שעות ותשע דקות. השחיין השבדי לארס ברטיל חארלה, פקיד בנק בן 31, בלונו, גבר' תן ובעל שרירים גפוחים, הוכיח שצולח הל' מנש יודע גם לצלוח את הכינרת.

"את הלמנש היה יותר קל לחצות, למרות שרוחבה גדול יותר (34 ק"מ) מהכינרת (9 וחצי ק"מ). אבל בלמנש המים קרים ובי' כינרת הם גורא חמים", הכריז חארלה ש'

הרגיש מצויין במים וששחיתו, בקצב אחיד של חתירה, דמתה לרחיפה על פני המים. לעומת חציית הלמנש, בה הגיע שמינו, ושארכה 13 שעות ו-28 דקות נמשכה צלי' חת הכנרת 3 שעות, 9 דקות ו-13 שניות בלבד. נוסף ללמנש הוא רגיל לבקר בין ש' בדיה לדגמרק (מעבר הסוגד) בשחייה בלבד: "זה חסכוני ומרגיל אותי למים". אך למרות הכל לא שבר את שיא הצליחה (2 שעות, 39 דקות ו-12 שניות) של שמואל חדש, ש' הסתפק הפעם, במקום שני.

ראשון, מלבד ידיעת המקצוע גם העמיד תני' אי: "אני רוצה כל יום בשר". הוא התפעל מארגון הצליחה וממספרם הרב של השח' יינים למרחקים ארוכים בישראל. הוא נפגש, לפני צאתו את שבדיה, עם אלמנט פולקה ברי' נדוט, מחתוך השבדי שנוצח בירושלים, והוא סייעה לו בנסיעה לכינרת, אליה הוא חושב לחזור שנית לשבירת השיא.

האורח השבדי השני, אריק מרטיין, 49. הי' גיע 23' (בין שלושם הצולחים) אחר 4 שעות ו-29 דקות, כיוון שקיבל התכחצות שרירים בשתי רגליו. כניחוים מסר לו ראש עיריית טבריה, משה צחר, אלכום תמונות, מתנה לראש עיריית סטוקהולם, בירת שבדיה. ההיפאי גועון אורברוך, צעיר בשש שנים ממרטיין, לא התכוון לצלוח את הכינרת, אלא שבתו חדה הכריחה אותו לכך. היא אחת השחיניות הטובות של הפועל שהתאמנה זמן רב לקראת צליחת הכינרת. אולם נפי' געה, שלושה ימים לפני התחרות, על-ידי סי' רת מנוע. היא אב רצה לחזור על כבוד ה' מפסחה, הפך לקריאות המזניק "עלה והצ' לחי' במקום בת".

משך כל זמן המשחה נסו שני אחים בני כינרת להשיג את המנצח: שמואל חדש, מני' צח בשתי צליחות קודמות ובעל השיא, וא' בינועם חדש, הצעיר, ששמרו על המקומות הקדומים. הם החליפו מדי פעם את סגנו' גם כשאמם (בסירה מלחה) מעודדת את הב' כור, אביהם — את הצעיר.

שמואל הגיע שני (3 שעות ו-16 דקות), אבינועם הגיע חמש דקות לאחר מכן רביעי. כקילומטר לפני הסיום גיסו האחים להתחיל בפניש אך כיוון ששניהם נפצעו במלחמה לא יכלו לעמוד במאמץ.

גם הנשים לא וויתרו ותחרו בניגון בחרי' פות, יותר מהגברים, אראלה כהן בת ה-20, השחינית המצטיינת של הפועל, העומדת לסיים את לימודיה בסמינר גבעת השלושה, הגיעה ראשונה לאחר 3 שעות ו-44 דקות (תשיעית בין הצולחים). אפילו השבדים קרי' המזג התפעלו מהשחיניות החמודות והציעו לשלחן לחוץ-לארץ לתחר בשחייה למרחקים.

גם הכלב דובי

מלחי חיל הים הוריונים ערכו צליחה מ' תוצרת עצמית, לפי שיטה מקורית: לא תחי' רות לבודדים, אלא מבחן כחתי 44' שחיי' גים שיצאו לצליחה בקיבה ריקה כמעט, כד' רוש, ושחולקו לארבע כיתות, לפי כושרם האישי.

שלוש שעות ו-19 דקות אחר הוינוק מעין' גב נראתה הכתה הראשונה באופק המצפים בטבריה. סמל צבי גולדרייך עלה ראשון על הקרקע כשכתתו הגיעה בשלמותה. כעבור רבע שעה הגיעה הכתה השנייה, מלחה, ל' תמהון כולם (כולל: הממונה על החינוך ה' גופני בחיל-הים, סרן נתן שולמן), על-ידי הכלב דובי, חביבים של מלחי אחת מאניות חיל הים.

כעבור חמש שעות הופיע השחיין האחרון, שהולטע מוון פעמיים בלב הכינרת כשכור חותיו אזלו, אך לא בייש את חיל הים. מלבד הרגשה טובה של שהות ממושכת בכינרת זכו כל 44 השחינים גם בהערכה מיוחדת של מפקד חיל הים, אלוף-משנה מרדכי לימון.

שחיה

לילה אחד, שכר כפול

ראשית דרכם של שחיני בריית-מכבי-עתידי שבאו לחיפה כדי להשתתף באליפות האר' צית לשחייה לא ניבאה טובות: כל הבוקר התרוצצו בין בית מלון למשנהו ולא השיגו מקום לינה. לבסוף ניארת בעל בית מלון אחד לשכנם, בתנאי שילונגו שני לילות. ה' שחינים לנו לילה אחד, שילמו עבורו שכר כפול.

אך כשנמצאו בבריכת בת-גלים השיגו שיא אחר שיא, שכחו את צרות הלינה: למרות שנחום (נחציה) בוך הגיע ראשון במשחה ה' ראשון, של 400 מטר חתירה, שבר גבריאל (גינולר) נסט, בן ה-17, שהגיע שלישי, אחר שחבריו דחפוהו למים (בגלל סירובו: "אני לא יודע לשחות 400 מטר"). את שיא ה' נוצר הארצי (5:37 דקות).

למשחה שליחים 4x200 ירדה הקבוצה תוך החלטה נחושה לשבור את השיא הארצי ש' היה בידי מכבי חיפה (10:31 דקות) ושהח' יזק מעמד 11 שנים. הם קיימו את החלטתם ותיקנו את השיא ב-16 שניות (ל-10:14 דקות). דקות.

אך כוחותיו של נסט, פועל הבניין, לא תשו אחר שני המשחים הראשונים. הוא גי' צח את איתן פרויד, חברו לאגודה ותלמיד הסכניון, ב-200 מטר חזה ולאחר קרב מרתק ניצח גם את נתום בוך כ-100 מטר חזה. בסיכום הנקודות לגברים צברה בריית-מכבי ב'סיעתידי 174 נקודות, זכתה בכל תוארי האלופים מלבד 100 מטר גב, שנפל לידי ה' חיפאי דן קופליצבסקי.

בפסיוכום, שרוש נקודות. בנות בריית-מכבי-עתידי עלו להפתעה כולם על בנות חיפה, המועמדות הודאיות לנצחון, וזכו בכל האליפויות.

לאחר שספה גרבי ניצחה ב-100 מטר חזה ושברה את השיא הקיים בזמנה 1:46 דקות, הצטיינה שושנה ליבנו, התל-אביבית בת ה' 14, במשחה 100 מטר חפשי, השיגה שיא נוצר חדש (1:19 דקות), זמן שלא הושג ב' ארץ משך שנים.

בסיכום הסופי הקדימו בנות בריית-מכבי-עתידי את החיפאיות בשלוש נקודות (62:65), זכו בגביע.

מצרים

"לך הביתה, ג'וני!"

המכונות הצבאיות הדרה בכביש הזפת הישר כסרבל, המשתרע אל מעבר לאופק בשימון הצהבה החדגוני. הנהג, חייל צעיר של חיל ההנדסה הבריטי באזור הסואץ, יושב דרוך ליד ההגה כשרגלו לוחצת על דוושת ההאצה. בדרך כלל עושים הנהגים העוברים בכבישים אלה מאמצים רבים כדי לא להרום בזמן הנסיעה אולם עתה השתנו הדברים.

נקראת בפי כל בני האיסלאם, אינה תפילה כשאר התפילות של דתות אנוש. המקום שהיא תופסת בחיי המוסלמים גדול מתפילת השבת בחיי היהודי או תפילת יום הראשון בחיי הנוצרי. תפילה זו חשובה מכל תפילות שאר ימות השנה וגם אם אשר יסולח לו העדרו מן המיסגד בימים אחרים חייב להמציא שם בשעת הצהרים לתפילת יום הששי. בעיקר חשוב הדבר לגבי שליטים ואנשים רמי מעלה. הופעתם בין קהל המאמינים במיסגד ביום הששי כשהם כורעים בדרך ומרכינים ראש כאחרון העם שקולה בעיני ההמון כנגד מג' רעות איום מעטות. זוהי גם הזדמנות נהדרת

פורט-סעיד. אותו מחזה, בשינויים קלים, נשנה גם ב" איסמעיליה (אוכלוסייה: 34 אלף), שהוקמה ב-1863 על-ידי חברת התעלה לשיכון פקדי דיה הצרפתיים הגבוהים והפכה, בימי מל"חמת העולם השנייה לעיר-גנים פורחת בלב המדבר אשר בה שוכנו רבבות פועלים ערביים ופקידים וסוחרים צרפתיים ויווניים. הי"צבא הבריטי, שאימו עליו בנייתו אספקת מים, חשמל ושירותים אחרים תפס את הי"מתקנים העירוניים, איים להפסיקם בעצמו אם לא יפסיקו התושבים את הפגנותיהם. מלבד איום ג'נטלמני זה שלחה המפקדה הי"פורט-סעיד.

שרשרת הרצח הפוליטי במרחב (אליצאד, בירות) תוספת לצלחה אלג'ומעה

למנהיגים להשמיץ את דבריהם לעם הפותח את לבו לתפילה. וכך הפך הדבר, במרוצת הימים, למסורת. המנהיגים ואנשי הציבור של האיסלאם כמו אחר תפילות יום הששי לנאום ולהשמיץ את דבריהם בפני קהילות בני עמם. אלא שכעבור זמן מה, נוספה עוד מסורת לצלחה אל-ג'ומעה: מסורת הרצח הפוליטי. אולם גם התר"דים לחייהם אינם יכולים להמונץ מלתת למת-גנדיהם הזדמנות לחסלם. כי המסורת האיל-מת אוסרת עליהם להעדר מתפילה זו.

בריטית טנקים וחיללים שישליטו את השקט באמצעים גשמיים יותר. **למולדת, חרב האיסלאם.** יחידת צבא מצרית ששמרה על גשר פראן (עליו עוברת מסילת הברזל לארץ-ישראל), סרבה למסרו לידי חיילים אנגלים. האנגלים, אשר עד עתה ראו את עצמם כמפוטרי הצבא הארצי, הגיבו בחריפות, כבשו את הגשר, הרגו חמשה חיילים מצריים, ניתקו על-ידי כך את אזור הכיבוש המצרי ברצועת עזה והסיני ממצרים גופה.

מאז הודיע נחאס באשא על ביטול חוזה 1936 הנותן זכות חנייה לצבא הבריטי באזור הסואץ עד 1956 נעלמה לחלוטין אוירת הבי"טלה האופיינית לצבא חסרה-המעש שלטה במחנות העצומים באזור הסואץ. גם בימי המלחמה השנייה, כשצבאות איטליה וגר-מניה היו במירב המערבי של מצרים והגר-הרוגשה כל אוירת מלחמה או דריכות מלבד המזרחי של הסואץ. רבבות פועלים מצריים עסקו בעבודות הכבדות והגניחו לסומי הי"בריטי לשקוע בשיגרה הבטלנית.

אחת מסורת הביאה את ליאקאת עלי חאן, ראש ממשלת פאקיסטן בן ה-56 שעמד בראש המדינה המוסלמית הגדולה בעולם (80 מיליון תושבים), לעיר ראולפינדי הקטנה יחסית (185,000 תושבים) בפונג'ב המערבי. כי מאז מת מוחמד עלי ג'ינא ב-1948, חודשים אחרים לאחר הקמת פאקיסטן באוגוסט 1947, חייב היה ליאקאת עלי חאן לשאת בעול הכבד של דוגמה לכל המוסלמים של מדינתו. **"ימותו הכלבים הטמאים!"** כאשר, עם חלוקת הודו, שלח ליאקאת עלי חאן צבא פאקיסטני לספח את מדינת קשמיר, בעלת האוכלוסייה המוסלמית, לפאקיסטן זכה להע"רצחם החמה של כל המוסלמים. הערצה זו הפכה לתמיכה נלהבת כאשר נתקלו הפאקיס"טנים בהתנגדות הצבא ההודי שהזדקק על-ידי המהרגיה ההודי של קשמיר. קשמיר היא מוסלמית! איש לא יקחנה מפאקיסטן! ימותו הכלבים הטמאים! זעקו נואמים ואימאמים (כהג'י דת) ברחבי פאקיסטן.

בקהרי המשיך בינתיים הקהל בהפגנותיו. ככל שרבו הידיעות על התנגשויות באזור התעלה גברה המתח. האחים המוסלמים אשר בזמנו התגאו כי חבריהם מהמים מחתרת חזקה ומזוינת היטב בנושק שנעזב על-ידי הציר והאנגלים במדבר המערבי הודיעו ברוב פאר כי הכריזו מלחמה בצבא הבריטי. "כל חייל אנגלי על אדמת מצריים מטרה לכדורינו. חרב האיסלאם תשחרר את המולדת! הם הורו לכל מצרי טוב אשר נשק בידו לצאת לאזור התעלה (לשדה הקרב) בכל דרך שהוא לירות באנגלי הראשון שיפגוש."

מאז הודיע נחאס באשא על ביטול חוזה 1936 הנותן זכות חנייה לצבא הבריטי באזור הסואץ עד 1956 נעלמה לחלוטין אוירת הבי"טלה האופיינית לצבא חסרה-המעש שלטה במחנות העצומים באזור הסואץ. גם בימי המלחמה השנייה, כשצבאות איטליה וגר-מניה היו במירב המערבי של מצרים והגר-הרוגשה כל אוירת מלחמה או דריכות מלבד המזרחי של הסואץ. רבבות פועלים מצריים עסקו בעבודות הכבדות והגניחו לסומי הי"בריטי לשקוע בשיגרה הבטלנית.

כמה מאות מפגינים פנו לתחנת הרכבת של קהיר כדי להיכנס בבוח לרכבת היוצאת לפורט-סעיד. אולם כוחות משטרה עצרו או"חם והם נאלצו להמשיך את מאבקם לעצמאות ברחובות קהיר. (לוא גם הצליחו לעלות לרכבת היו נתקלים במשמרות בריטיים שעצ"רו ובדקו את כל התחבורה לאזור התעלה.

אולם בתוך כל ההמולה לא נדם קולה של המדיניות המצרית המסורתית. לרגע עצרו ההמונים את נשימתם כאשר משרד החוץ הבריטי פירסם הודעה על מכתב התגנלות שנתקבל מידי ד"ר מוחמד סלאח אל-דין באשא, שר החוץ המצרי. למחרת קם חברו של סלאח אל-דין, פואד סראג אל-דין, כבאשא, שר הפנים השמן של מצרים, מועמד לראשות החופד לכשימות אל-נחאס והכריז: "שקר וכזב. מעולם לא שלחנו מכתב התגנלות לאנ"גלים. להיפך, הם אשר צריכים להתנצל בפנינו על חילול קדושת עצמאותנו."

ההמונים התאוששו, המשיכו בהפגנות. אר"לם מעטים מהם יכלו להעלם מן המציאות הקרה: מנהיגיהם נקטו את צעדיהם רק תחת לחץ דעת הקהל, לא התכחזו למאבק רציני. כל מטרם היתה לעורר שוב את תמיכת ההמונים בהם. גם בזירה הבינלאומית דאגו יותר לעשיית רושם מאשר לחיזוק עמדתם מול האנגלים. סירובם לדון בחוזה הגנה מר"חבי רכש להם את התנגדות ארצות-הברית — הגורם הקובע את מדיניות המערב.

העם המצרי כנס עתה למאבק על חייו, הכריז מדיני ותקי, "אולם נלחמו במאבק זה מותנה בנצחון אחר — נגד מנהיגיו העכ"שויים." ואכן, כבר היום ברור כי אל-נחאס לא יהסס לנצל את ההזדמנות הראשונה להכנע לבריטים מבלי לאבד את השלטון.

זאת ידע עלי חאן היטב. כדי להזיז את השמועות הגביר את פעילותו בשטח אחר — חיזוק הקונגרס הכל-איסלאמי אשר בו מיי"צגות כל מדינות האיסלאם (ואשר בראשו עומד חאן אמין אל-ח'וסייני). יחד עם זה הציג תוכנית להעלאת רמת החיים בפאקיסטן על-ידי הרחבת היינון והכנסת שיטות מודרני"יות (טרקטורים ומכונות של ארצות הכופ"רים). ביקורו בראולפינדי היה אחד מרבים שנערכו במסע ההסברה שלו בכיוון זה. אחר התפילה היה צריך לנאום בפני קהל האלפים שהתאסף סביב המיסגד אשר בו התפלל.

פה ושם צצו אנשים מזוינים ברובים ואקדחים, הדהדו לירות (של המצרים מקר"טעות, בודדות; של האנגלים שוטפות, מ"מושכות). משך כמה שעות פלגו המשווריי"נים הבריטיים את הרחובות, השליטו שקט שהופרע רק על-ידי לירות פתאומיות. המור"נים הסתגרו בבתי, המשטרה המצרית עמדה חסרת-אונים — הצבא הבריטי השתלט על

ההמור במצב הוא שסוכני-האמנות פוחדים לקחת מחירים גבוהים בעד הופעת רקדנים מקומיים, אינם עושים מסני ויקר הכרטיסים כשמופיע רקדן זה. התוצאה: רקדנים רבים זוכים להצלחה מרובה בארץ, ואילו רקדנים מקומיים נאלצים לחפש לעצמם פורקן בחוץ"לארץ. ואחר הכל עוד כועסים חובבי האמנות המקומיים על הרקדנים, היוצאים תכופות ל"הארץ.

אינ רקדן בארצו

כשיצאה מרתה גראהאם, האלילה ועירת"ה הקומה של הריקוד המודרני, באחד הימים של 1947 מאולם החזרות הופיעה על ידי צעיר רה הצופה, גבוהת קומה וחומת עיניים, שביקשה ממנה רשות להיכנס לאולם. הגברת גראהאם, גאוניתה ושלטנית מטבעה, נדהמה. "נערתי הצעירה", אמרה בקול צונן, "איני רגילה שאנשים ידברו אלי מבלי שאשאלם תחילה. יתר על כן, איני נותנת רשות לסתם אנשים לבקר בחזרותי!" אולם בזאת לא נגמר העניין. הצעירה לא נבוכה כלל, הסבירה באדיבות שבאה כל הדרך הארוכה מארץ-ישראל, אל כדי לראות את אמריקה, אלא כדי לראות את מרתה גראהאם. והרי לא נכון לגרש אדם שעבר תלאות כאלה כדי לחזות באמנותה.

אט-אט נמסה הגברת הקטנה, החלה מחיי"כת. "גו טוב, היכנסי והירשמי", אמרה לבסוף.

בצורה בלתי-רגילה זו חזרה חסיה לוי, הירושלמית הזקופה, אשתו של דני אגרון (סקי), בן עורך הג'ורנל פוטס, לבית-הספר המפורסם לריקוד החדיש. כשיצאה את אמרי"קה, עם פרוץ מלחמת-העצמאות, נשאה בתי"קה מכתב-המלצה חם (ובלתי-רגיל) של הי"גברת גראהאם.

ריח צלי אדם. בימי המלחמה שרה חסיה במחנות המעסילים באיטליה, הופיעה כמה פעמים בערי איטליה. כשנגמרה המלחמה החליטה לטייל בעולם, ללמוד את ריקודי העמים, דרך המסע: הודו, סיאם, הודו-סין, הונג-קונג, איי הפיליפינים. בכל מקום צילם בעלה מספר עזום של הצלומים בצבעים. מלבד הריקודים זוכרת חסיה בעיקר שני דברים: ריח הצלי שבמשרפות בהודו, בהן עלו באש גופות ההודים המתים בהתאם למצ"וות דתם, ושלטני-הינאוץ העצומים של קוקה-קולה בכפרים הנידחים ביותר של הפיליפי"נים, בלב הגיוגול העבה, שם לא חיו יותר כשחזרה לשיבת קבע לירושלים וקיבלה

חסיה לוי אגרון בצורה בלתי-רגילה

על עצמה לנהל את מחלקת המחול של הקונ"סרבטוריון הירושלמי החדש ולהקים סטודיה בבית האמנים, קפצה בכל זאת, מפעם לפעם, לאיטליה. מן הביקור האחרון הביאה עמה, מלבד רשימה נעימים מהופעותיה בפירנצה, מתנות של יהודי איטליה לתזמורת היש"ראלית: ששה כלי ציילו, כינור, חלקי חילוף, תופים, וסטיפנידי בסך 480 לירות.

אולם גם חסיה נאלצה ללמוד שאין רקדן בארצו. כשהתעניינה באפשרות הופעה בת"א, אמר לה מומחה: "אם האולם יהיה מלא עד אפס מקום, תפסידו רק 150 לירות." מכיון שלחסייה לא היה חשק להפסיד 150 לירות, ויתרה על ההופעה, הסתפקה בהופעה ביר"שלים (בראשית נובמבר).

המור במצב הוא שסוכני-האמנות פוחדים לקחת מחירים גבוהים בעד הופעת רקדנים מקומיים, אינם עושים מסני ויקר הכרטיסים כשמופיע רקדן זה. התוצאה: רקדנים רבים זוכים להצלחה מרובה בארץ, ואילו רקדנים מקומיים נאלצים לחפש לעצמם פורקן בחוץ"לארץ. ואחר הכל עוד כועסים חובבי האמנות המקומיים על הרקדנים, היוצאים תכופות ל"הארץ.

המשיח כבר בא

הקדוש ברוך הוא לא יחזיר את העיר העתיקה לעם ישראל עד שזה לא יתקן את העוול שעשה כלפינו, הודיע השבוע יהודה חנוך בן-דוד, ששינה את שמו ליוחנן המנחם על פי פקודה שקיבלה בחלומה. הוא עוסק זה למעלה מעשרים שנה בדברים הנסתרים ש-ביניהם שמים - שדים, רוחות, מלאכים. באי רודוס, בו נולד לפני 37 שנה כבן למשפחת רבנים עתיקה, גילה, בהיותו בן 16, כי מה שלימדוהו הרבנים (וממילא גם מה שאמר התלמוד) אינו מספיק להבהיר לו את העניינים הנסתרים שבקיום. הוא חקר את התנ"ך חקר רב ומצא, לתמהונו הגדול, כי המשיח כבר בא מומן; ליתר דיוק: 1930 שנה לפני שנת תגליתו (1930). אולם גם גילוי יישו הנוצרי לא הספיק לו כדי להטיל את עצמו לחיק הכנסיה הנוצרית, כי גם עמה לא יכול היה להסכים בכל לבו.

כאשר עלה בשנת 1939 ארצה והתישב בירושלים, הספיק חזונו, בעזרת צינים מלמעלה ומסקנות של חשבונות מיסטיים, להתגבש בבקשת פשרה בין היהדות והנוצרות. לדעתו ירויחו היהודים ביותר בפשרה זו, כי הם יצטרכו רק להוסיף את ישו המשיח לעקרונות דתם. הנוצרים, לעומת זאת, יצאו בהפסד, כי עליהם לוותר על מרים הקדושה והפולחן הסובב אותה. אשר למוסלמים, מצא להם את הדרך הקצרה ביותר: הם כבר קיבלו את ישו ואת עקרונות היהדות. כל מה שרוש: שישכחו את מוחמד.

„רוגזי וכעסי וחמתני“ עם גיבוש דעותיו החלו גם צרותיו הגשמיות של הנביא בעל השער האדום: את אשתו החמודה, שנשא בשנת 1947, הרג. לדבריו אחיה, כדי לנקום בו. דבר שסודר, לדעתו של יהודה על ידי שונאיו ומתנגדיו נבואותיו. את בנו, שילדה שנה אחר הנשואין, סירב בית הדין למסור לטיפולו, אחר שהכריז כי מנוי וגמור אתו לחנכו ברוחו. הילד נמצא בקיבוץ בצפון הארץ, שם הורשה לראותו. בתנאי כי לא יגלה את הקרבה המשפחתית.

יהודה המרגיש אומלל מאד כגלל שילת זכותו לחנך את בנו, יודע כי כל הצרות העולולות לבוא על עם ישראל מקורן בעוול זה. לכן כתב אגרת, לאחר שקיבל באחד מחלומותיו את ההוראה, לראש הממשלה במיטב הסגנון הנביאי: „כה אומר אדוני אלוהיך אליך דוד בן-גוריון; רוגזי וכעסי וחמתני עליך ועל ממשלתך...“

כיון שיהודה בטוח בכוחותיו העל-אנושיים ראה באגרת זו אך אזהרה קלה בלבד. הוא הוסיף: למרות שביכלתו לרפא חולים שעברה כבר כל תקוה הצילם (ורק כאלה), לא יתן מכווח זה לטובת הכלל עד אשר יתוקן העוול כלפיו ותתקבלנה נבואותיו. להשגת מטרה זו ביקש את הרבנים הראשיים לערוך ויכוח פומבי, בנוסח הוויכוחים בין הנוצרים והיהודים בימי הביניים ואם יצא הוא כמנצח יתבע את עם ישראל לדין שיבוא

וינמק מדוע לא יקבל את ישו כמשיח. בודד ואומלל, כשרעיו היחידים הם חלוי מותו הסוערים וחתול קטנטן ומצומק, חי יהודה בן-דוד, בחדר ספק מרתף, ספק אורחה שהעמידו כמרי מגור רטיסבון מתוך רחמנות לרשותו, ללא שכר דירה. לפני זמן מה השיג רישיון לרוכלות אך אין לו במה לרכל, מלבד בנבואתו.

חפש לירות לביקור

„מה אתה עושה?“ — שאלה אשת קצין המשטרה. „מתכוונן להתקבל למשטרה. מחלוקת החקירות.“ הוא היה לבוש חולצה אמריקאית בידיו לייף והשיחה התנהלה אנגלית-אמריקאית. זה היה לפני שלושה חודשים בקפה נאווה בירושלים. „הוא הונגרי המשחק אמריקאי“ — אמר זה שישב עם הקצין ואשתו.

שאלו ב' היתה התחנה האחרונה. התינוקת הוכנסה לחיצו יחד עם האם. האם למדה טיפול בילדים, קיבלה 11 לירות לחודש, עבדה לגור ברחביה. אחרי שנה וחצי חלתה. שלושה חודשים עבדה במלון המלך דוד (30 לירות לחודש), חודש ימים במלון השרון. עם שלוש לירות בכיס חזרה ירושלימה. חפשה עבודה. אותו זמן היתה רה. בחודש השני. האב לא ידע.

מכרה הכירה לה מכיר. היה זה ההונגרי אמריקאי. סיפרה לו על המצב. הוא ראה לעצמו הזדמנות. הכיר לה מספר גברים והיא יצאה איתם. סיום כל יציאה מח"צית השעה בביתו של הגבר. הגבר שילם חמש לירות לביקור. את הכסף חילקו בנייהם היא וההונגרי אמריקאי. הוא דאג לה. היה אפוסטרופוס שלה. חודש ימים נמשכה העבודה. הבת בבית

יהודה חנוך (המנחם) בן-דוד לפני חזונו ללא תקווה

התינוקות החלה מקבלת מתנות מדי שבוע. פעמיים בשבוע ראתה את הילדה — זו היתה הנחמה היחידה. שניהם נעצרו. נפתח תיק. הייתי זקוקה לכסף. רציני לעשות ניתוח — להפיל. ה"רופאים לא רצו. זה היה פתרון חלקי בכלל, אחרי חודש נמאס לי". היא מבטיחה להפסיק. שוחררה בינתיים. הוא עדיין יושב.

הארץ

צום שבע

חלוקת הבשר ליום הכיפורים מתחילה היום (הדור) עמי זידיס, משמרת

גירודים בחלקים מסויימים

הזמרת שרה בקולה המלבב: „הזוג רק מחובק ועיני הקהל לוחה בקנאה. איזה זוג מאושר, חשבנו. לא ידעו כי היה זה רקודו האחרון וכי הבחור לחש לבת-זוגו כי הוא נפרד ממנה. הקהל ראה את הצורה התיצונית ונהנה מבלי לדעת את פירושו העמוק של המחזה.“

כך שרה רנה לבה הפריסאית, בעלת ההוי פעה האומרת כולה פשטות מקצועית. וכך הרגיש גם הקהל שחזה בהצגת הרביני פאריס 51: הוא ראה את הצורה התיצונית ונהנה למרות שחלק ממנו לא הבין את כל תוכן ההצגה.

מסמר הלהקה הוא ללא ספק מקסים הרבן ראפט ססיפר בין הופעה והופעה על תלואותיו בדרכו מפולין ועד ברוזוי ומוגרנס (הרך ספרד ובלגיה). וכשהחל בסידרת החיזיונים שלו (צייטה, קופת טרזן; גירגי, ראפט, הגנגסטר ההוליוודי, סטן לאורל, הרוח; דמויות חלט דיסני ולבסוף צירלי צ'פלין) הדמיון היה רב עד כדי תדהמה. חיזיוני של צירלי צ'פלין לא חסר אף הגירודים בחלקים מסויימים של הגוף ואכילת הפרחים שנודעו לקשט את השלחן.

באותו טון של ליצנות סיימו האחים חלס הכושיים את ההצגה כשהקהל, העומד על רגליו דורש עוד. והכוסים עלו ונתנו לו עוד ועוד כאות נמשו. אולם מעטים מאד מדברים אלה בלבו בביקורות שהוסיפו בעי תונות למחרת הצגת הבכורה. מבקרים רבים נאלצו להכות משך שעתים מחוץ לאולם עד גמר ההצגה הראשונה הארוכה מדי. בר תיחתם נגד הסדרים הלקויים של ההנהלה שסכו את ההצרכה המגיעה לשחקנים. כי ל"ר חות (ואולי גם מפני) שלפאריס 51 חסרה הרמה התרבותית הגבוהה של הצגות אחרות נשמעו מחיאות הכפיים מרחק מאות מטרים מן האולם הסגור.

דרך אגב. נערת חמד

אימת הגשם והקור הרחיקו רבים מן הקהל מגגו של יוקי בו הציג בשבוע הסוכות, פעמיים לערב, את תכניתו החדשה: צילינס וקסמיים. אולם אלה שלא נרתעו זכו בערב משעשע, מלא צילינס דרום אמריקאיים, מערכות קלפים מעופפות, מטפחות צבער-גיות הנשרפות ומחליפות את צבעיהן וכמובן: האשה השוכבת באויר, כשראשה נתון על חודו של חרב.

לפני הופעת האשה נשואת חוד התרב הופיע גם הזוג הארי והיהודית שהדגים וריוות יריים רבה בסילוק עניבות מצווארונם צופים, לגולל וריבוי כדורי פינג'פונג וכיוצא באלה. אך סיום התכנית ומסמרה, בה הועלתה האשה על שלושה חוני חרבות, ששתיים מהן הוסרו, גול את נשימתם של הצופים שהבינו בכך את הסיבה להחלסת השופטים בכינוס הקוסמים הבינלאומי להעניק ליוקי פרס תמור רת מבצע זה.

תשבץ מס. 89

פסוקים וביטויים

לקוראים שהתלבנו כי תשבצי העולם הזה קלים מדי, מניש יצחק לבני, עורך מדור התשבץ, חידוש: תשבץ שפתרונותיו מלים הסרות בביטויים ופסוקים ירועים ונפוצים.

מ א ו ז נ (1) אשרי אדם... תמיד; (4) אפילו... חולין של תלמידי חכמים צריכים למוד; (8) אבות אכלו...; (10) ... נבלה בשוק ואל תצטרך לבריות; (12) בן בקר; (13) דין... כדון מאה; (16) רוב של שני שלישים; (17) הנהוג במכונית; (19) לא ב... ולא בכח כי אם ברוחי; (20) ... את המלאכה ושנא את הרבנות; (21) ...לא תהדר בריבוי; (23) מלת ברירה; (24) אל תביט בקנקן... בו; (26) מטבע יפני; (27) תן! (29) מכון את האניה; (31) מלחמה במשטר הקיים; (33) מלה המציינת זמן; (35) ... בי רב; (36) סייג לחכמה...; (38) תן... הנפש והרכוש רק לך; (39) אבן מקיר...; (41) ... אפיך תאכל לחם; (43) נקרא ל... ונשאלה את פיה; (44) שלום שלום ואין...;

מ א ו ז נ (1) בן סורר ו...; (2) רצועה; (3) למרות; (5) ... שתיקה לחכמים, קל וחומר לטפשים; (6) ... בראשו יעסוק בתורה; (7) ... מתשת כותו של אדם; (8) ... שיבה תקום והדרת

Table with 10 columns and 10 rows containing numbers for a crossword puzzle. Some cells are shaded black.

פני זקן; (9) גם... חכם יחשב; (11) ... תוכחת מגולה מאהבה מסותרת; (14) ראש חודש (ר"ת); (15) רסיסי בוקר; (18) לזכרו צמים בני תשרי; (20) בנפול... אל תשמח; (22) דע מאין באת ו... אתה הולך; (23) מצא... מצא טוב; (25) ו... לרעך כמוך; (28) אמנת שלום בין שני צדדים; (30) התפאר ה... על החוצב בו; (31) אל תבכו ל... ואל תגודו לו; (32) שאינו עבה; (34) אתונו של...; (36) ... אין לו רגלים; (37) שקר החן ו... היופי; (40) עיניים; (42) גם... לטובה.

תקוני טעויות בתשבץ הענק

בתשבץ הענק חלו לצערנו מספר טעויות והשמטות: הגדרת 132 במאוזן צריכה להיות — תולעת הבגדים. הגדרת 321 במאוזן צריכה להיות — רעל. נשמטו ההגדרות של המספרים: 48 במאוזן — מאבות הצינונות הסוציאליסטית; 49 במאוזן — נשיא מעצמה גדולה; 50 במאוזן — אהובת אנטוניוס אשר היה לה חלק רב בנעשה בארץ בימי הורדוס.

הברית מישראל, הולה מופיעה בכינוסי המגבית, שומעת על תכנית מפיק הסרטים שלה להפקת סרט בישראל, **רורת המואביה**, בו תקבל היא את התפקיד הראשי.

למרות שמועות חוזרות ונשנות על השכנת שלום בין **ברברה סטנוויץ** ל**רוברט טיילור** לא נתגשם הדבר; ברברה המשיכה להרוויח שלושים עד המשים אלף לירות לטרט, לקראת שלושים ספרים לחודש.

הצהירה **פולט גודארד**: "נדמה לי שזה סימן רע מאד לבחורה הנאלצת לקנות תכשיטיה בכספה היא."

כשאישי מדע התלוצץ עם הרקונט **מוריה שירר**, שאלה אם ישנה סמליות דתית בריקודיה, הסבירה ברצינות: "כן, אני מתעשרת מריקודים ואני מתפללת לכסף כל ימי חיי."

וולטר פיג'ון הביע, לעתונאי-מראייין, את דעתו על הבתים החדישים: "הכל מנוהל בעזרת כפתורים, מלבד הילדים, כמובן."

השבוע מת **ברדלי בארקר** בגיל 68, אחר שצבר הון ביכולתו לחקות קולות עופות, בהמות וחיות. הוא יצר את שאגת האריה שפרסמה את מ. ג. מ. את קריאת התרגול של יומן פאתה.

ארול פלין, שהתפרסם בעצמו כמחבר בגופותיהם של הבריות (בבד ובמציאות) חבץ כורה זהב קאנאדי עשיר לדין. ביקש מיצויים בסך שמונים אלף לירות. ההסבר: בגלל מכת-ראש שהורכה על-ידי הכורה נאלץ פלין להפסיק מעבודתו היקלונטית משר חצי שנה, הפסיד לפחות שבעים אלף לירות במשכורות.

חזוה (במערבולת) **פרר ייחס** את כל כשרון הביצוע שלו בתפקידי האהבהים בסרטים לרעב, הסביר: "נראה לי כי הריקנות בקיבתי יוצרת את הגעגועים הרומנטיים בקולי ובפני. אני פשוט מעביר את הרעב מתוכי אל קול האהבה היוצא מפיי."

יהודי מנחין, שחשש כי מתנת מורצת חדרה, מגרש על שפת הים, לא תנוצל, מצא פתרון מעשי: הורה להתיחיל בבניין חווילתו והתקנת גגו על שפת המגרש.

בכינוס השנתי של סופרי הקיבוץ היו ארצי, שנערך בניו-יורק, התבלט **אבי רהם שלונסקי**, שביקש סליחה על קולו הצרוד בנימוק הגיוני: "קרה לי פצצור גדול. אפשר שתוכן דברי טוב יהיה, אבל הצורה ודאי שנתקלקלה — נצטרותה."

הומפריי בוגארט בן ה-50 התקף התקפה רבתית את מבקרי הוליווד התובעים שחקנים צעירים יותר לתפקידי מאהבים. טען: "קלדיק **גייבל (50)**, **ספנסר טרייסי (51)**, **גרי קרי (50)** מצויינים בתפקידי מאהבים. עד גיל 40 אין הגברים יודעים מה הוא מאהב. הצעירים בוטחים בעצמם יתר על המידה. תאבים מדי, מגורים מדי, הגבר המבוגר (ז. א. : מעל 40) מנוסה יותר... יודע כיצד לחזר אחרי אשה."

ברטרנד רוסל, הפילוסוף הבריטי שזכה בפרס נובל, הודיע בשנת ה-80 כי "מקחתי הלכה והתמעטה מאז היותי בן עשרים. בהיותי צעיר אהבתי מטימד טיקה. אחר, כשזה הפך קשה מדי עבורי, נסיתי לפילוסופיה וכאשר גם לה לא יכולתי, עברתי לעסקי מדיניות."

הארמני שהתפרסם כמספר אמריקאי, **ויליאם** (הקומדיה האנושית) **פארי וייץ**, הכריז על מטרה דו-חלקית לחייו: להרוויח כסף ולכתוב את התנ"ך מחדש. הסביר: "אם יש מישהו שיכול לעשות זאת, זה אני. לא איכפת לי מה חושבים האחרים על כתיבתי. אני מתחשב רק בדעתיה... ודעתי היא שאני בסדר גמור." הודיע **הגנרל רווייט אייזנהואר** (ברומזו) על החששות שהצרפתים לא יילחמו בשעת הצורך כדבעי: "הפסיקו לחשוב על 1940 (מפלת צרפת), חשבו על 1800 (עליית נפוליאון)."

קאנצלר גרמניה המערבית, **קונראד אדנאור**, תמה השבוע ביותר: נתגלה לו כי העובד המשמש את מכונת ההכנסה, הגדיל את הכנסותיו, זה חדשים, בכך שמכר שני העתקים מכל מסמך ממשלתי (וסודי, כדו-חות ישיבות הממשלה) לחיל המודיעין הצרפתי ולראש האופוזיציה, **קורט שומאכר**.

המדינאים בכסאותיהם

צעיר ירושלמי שנתפש בשעת חזירה ללול עופות ברחוב שץ (מאחורי בניין הכנסת) התנצל בנימוק מקורי: "לא יכולתי להשיג כרטיס כניסה, רציתי לראות את דוד **בינגורין**". שופט הש"ל לום לא שוכנע.

אחר שבי. גיי. גילה כי 11 מתוך 13 שרי הממשלה אינם מעשנים (יוצאים מן הכלל: שני אנשי הפועל המזרחי: **ד"ר יוסף בורג**, **משה שפירא**) ביקש לאסור את העישון בישיבות הממשלה. לאחר שהצעתו נתקבלה נודרו שר האוצר, **אליעזר קפלן**, העלה את מחיר הסיגריות כדי שלושים אחוזים.

בהתמנות **פרופיסור בניציון דיי נאברג**, דיקן הפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטה העברית, כשר התרבות והחינוך, הפך בכך לרב השני בממשלה (מלבד **הרב איצ'ה מאיר לוי**) לפרופיסור היחיד בין 13 שריה. **שמעון גריידי** בן ה-38, המזכיר הכללי של התאחדות התימנים, לעומת זאת, הפך חבר הכנסת היחיד שסיים את לימודיו באוניברסיטה העברית (המכון ל מדעי המזרח).

בהספר **הרב יהודה ליב הכהן מילמן** מעובדיו במשרד הרתות, סיכם את השבוע עם המפלגות הדתיות שסרבו לשלחו לממשלה, הצטער על שאיש לא ברכו לשנה טובה (מלבד טיעת הירות בכנסת), גילה כי הוא מתעתד להשלים ספר תורני בן 1200 עמודים.

באספת עם במוגרבי, תל-אביב, הס' ביר **ישראל רוקח** את צערו על כשלון הרכבת הקואליציה הרחבה (אחר שהר דיע כי לא הסכים לוותר על ראשות עיריית תל-אביב, לא ביקש להצטרף לממשלה): "אני עוד צעיר (54) ויש לי כוח ולא איכפת לי לעלות הרבה פעמים על אוטו ולרוץ לירושלים לשיחות עם בן-גוריון. אבל חבל לי על הזקן בחבורה, על הנשיא שלנו, **פריץ ברנשטיין** (62). היחיד בין צירי ישראל בארצות חוץ

ששב ארצה לחודש החגים היה **ד"ר אברהם ניסן**, ציר ישראל בסקנדינביה, ששב למעונו הירושלמי, מושבו הקבוע בבית הכנסת ישרון. מטרה נוספת לשהותו בירושלים: מסירת תרגומו השוודי של מסה ומעש למחברו, נשיא המדינה, **הד"ר חיים ויצמן**, המבלה את חודש החגים במלון המלך דוד.

למרות מבצע **מרבר הקסמלים** טרם כלתה רגל יהודית מתימן. בהגיע השבוע לצנעא, בירת תימן, משלחת רפואית אמריקאית, בת חמשה חברים, נתברר כי בראשה עמד רופא הצי האמריקאי הקפטן היהודי **ג'יימס שפירא**.

צירה היהודי של ארגנטינה בישראל, **ד"ר פבלו מנגואל**, השוהה החודש בבירת ארצו, בוינוס איירס, הבריך למד כירו בתל-אביב, הורה לקרא תפלות קטורות בכנסית פטר הקדוש ביפו להחלמת **אויטה פירון**, רעיית הנשיא שחלתה (העולם הזה 729).

הצהיר **וינסטון צ'רצ'יל** במסע הדיבורים הנערכות היום, בעשנו סיגרים באורך של עשרים סנטימטר ובלטפו ראשי ילדים: "הסיבה היחידה שאני לוקח חלק במערכת בחירות זאת היא רצוני למנוע את מלחמת העולם השלישית."

כהוקרה על סיוע ממשלת ארצות-הברית ליוגוסלביה פגועת-הרעב בחורף שעבר מסר **המרשל יוסף טיטו** חווילת הדורה, בעלת ברכת שחייה ומג'רש טניס לשגריר האמריקאי בבלגרה, חווילה נוספת לקונסול בזוגר.

סיפר אחד המוזמנים האירופיים לחגיגת יום השנה השני של תפישת השליטון בסין על-ידי **מאוי-צה-דונג**: "הסעודות היו כבירות. מנה באה אחר מנה בלא הפסק. לעתים 12 עד 15 מנות לארוחה. רוב מאכלי האווה שאפשר לקבל תוספות אין מספר עליהן. אמנם קצת לא נעים לגלות כי המרק המצויין עשוי סנפיר כריש והקציצה הטובה עשויה בשר נחש."

הכוכבים במסילותיהם

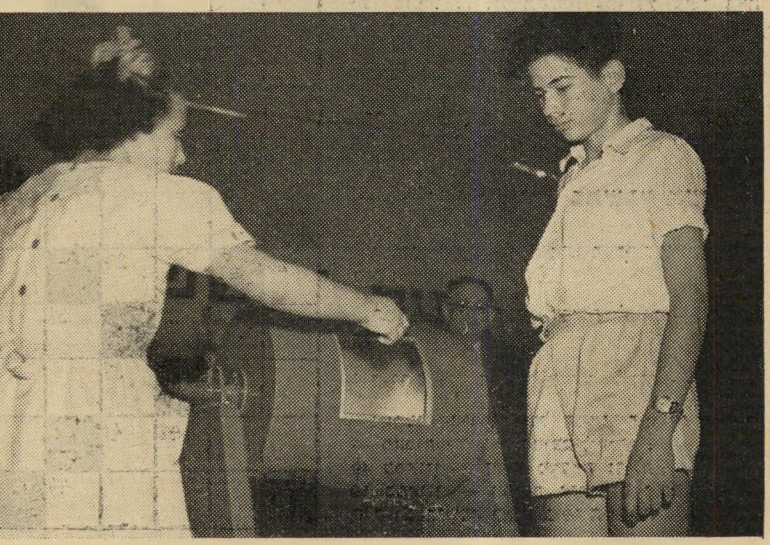
יצרני השפתונים האמריקאיים בחרו בשתי שחקניות סרטים הוליוודיות כבעלות **טיילור** (כעליה הנפתחים של שושנה), **אווה גרדנר** (צורתן מביעת תאוה), **איבון דה'קלדו** שחזרה לארצות-

ירק שחור? כבכל שנה הפכה המזדרכה הרחבה שלפני בית הכנסת הגדול בתל-אביב לשוק סואן לקראת חג הסוכות. משמר שוטרים שבא לבקר אם מגפת השוק השחור לא פגעה בירק המזדוש נתקבל בחוסר אהדה מוחלט, נאלץ לעצור כמה אנשים.

ביקורת יסודית

את חופשתה בירושלים ניצלה אשת הנשיא, וורה וייצמן, לביקור במוסדות ילדים שונים. בבקורתה היסודית, ביחוד בשטחים הכלכליים והחינוכיים, הופתעה במיוחד מההבדל שבמחיר החזקת ילד בין ישראל לאנגליה — פי שמונה. לאחרונה בקרה במוסד ילדים בני ברית, בו לא ניצלו אפיי לו סירי האוכל מעינה חמבקר.

נציגי המזל. בועז בן ה-14 ואילנה בת ה-10 עלו מן הקהל אל הבמה, לשמש נציגי מזל לאלף הנוכחים באולם אהל שם שעה שנערכה הגרלת מפעל הפיס.

הקולונל ברח לחשבי"ל

האזרח האמ"ן מחשבי (222 ע') — משה יעקב בן-גביריאל — מסדה (800 פרוטות).

מלבד זאת היה קצין בצבא הגרמני בימי מלחמת העולם הראשונה והביא משם שני אותות זכרון חשובים שנוכחו בדרך משוגה: כתב אישור שהקצין הבקוק מחשבי לא קיבל את צלב הברזל כאות כבוד, שניתן לו כאשר הותקף רגשות אנטי צבאיים, בימי המהפכה, אחר בריחת הקיסר וילהלם ומונוקל שהשיג בדרך משוגה עוד יותר בתפירות וורדון; כשנפגע כובע הפלדה שלו, חבש כובע של שבוי צרפתי, יצא אתו למקום מסוים בו ישב אותה שעה יורש-עצרו פלוני לבית אלמוני, שהיה קולונל במפקדה הראשית, כש' עתון לפניו, מונוקל בעינו ומכנסיים הלוויים על ו שבכותל. אך למראה הכובע הצרפתי (שעל מחשבי) טעה טעות גמורה בכל המצב, חשב שהאויב פרץ את הקוים. יורש-עצרו הקים צעקה, השיר את המונוקל מעינו נמלט לעורף המטה הכללי (מקום אשר בדרך כלל לא יגיע אליו אויב).

אולם מחשבי הצטיין במיוחד בפעילותו לטובת הכלל בכפר הגיבורים (שמנה כשמונים נים נפש, כולל ילדים וקונים). אחר שנכשל בבחירות לועד הכפר בהסתמך על מצע עשרת הדברות, החליט כי על הכפר לספק לעצמו את קמחו, לגדל חיטה בממדים נרחבים. אך כפרדסן זהיר ביכר כי אחרים יורעו את החיטה, הסתפק בהריסת הקרי המבדיל בין שני חדרי ביתו, רכש חיטה מאי כר שנולדל בכפר שכן והפך את ביתו לאסם.

יעקב בן-גביריאל חבש כובע של שבוי

בכל זאת נאלץ להשתלם בחקלאות, למד לשם כך את השפה הפורטוגזית (כדי לאפשר לעצמו קריאת "ספר לימוד החקלאות" באר-זה שפה). מומחה שנודמן לכפר הסביר כי החיטה היא מסוג ירוד, וההיר את מחשבי כי תישרף (מחמת חמימותה הטבעית המתפתחת מאליה) אם לא ידאג לנעור גרעיניה. מחשבי מצא פתרון קל: שיגר מכתב לבור לשת הבריטית, הודיע, כאלמוני, על מח' בוא נשק חם באסמו.

התוצאה: יחידת צבא הקיסר את האסם, ונתייעה ביחידת בידואים שכירים, הפכה כל גרגיר חיטה, לא מצאה כמוכן דבר, אך הצילה את חטתו של מחשבי.

מי נולד בקורסיקה? כך נמשכים תע-ולויו של חבקוק מחשבי על פני 222 עמודי ספרו של בן-גביריאל, שנולד לפני 60 שנה בוינה, בירת הממלכה האוסטרו-הונגרית, בשם אויגן הפליך, הפך קצין צבא ומפקד יחידה אוסטרית בירושלים בימי מלחמת העו-לם הראשונה.

בדומה למרצו האינסופי כמעט של מחשבי לא נח בן-גביריאל מימיו, פרסם אלפי מאמרים, 15 ספרים (הידוע ביותר בארץ: שועלים ב"רושלים) הטיף לפאן-אסיאתיות, דרלאומיות, אחדות המרחב. בינתיים הספיק לשמש גם, ב-25 השנים האחרונות, כעיתונאי חוץ לגדור לות סוכנויות הידיעות באירופה המרכזית, ולשרת במסגרת הארצישראלית, בצבא הברי-טי (בימי מלחמת העולם השנייה), בצה"ל, כמ"מפקד מחנה שבויים ערבים.

בהמור בלתי שכיח מגולל בן-גביריאל את פרשת עסקויו של גבירוא, מחשבי, מספיק, אגב אורחא, לעקוץ עקיצה רבה עתונאי חוץ טרום-מדינתיים, סקרנים שחשו לכל מאורע בכפר ארצישראלי ינדה, מתעכב על א. ו. אסטלר (למען השם, לא להחליף אותו ביריבו ומתחרו א. ק. קסטלר) החש לכפר כאשר מחשבי מארגן פעולת תגמול נגד שכניו הבידואים שחטפו את הרוקח הכפרי ודורשים דמי כופר גבוהים.

התיאור, המזכיר במידה רבה עתונאי חוץ בעל שם דומה, (ארטור (נגבים בליה) קסט"ר): איש צעיר, שתי ידיו בכיסיו, סיגריה בפיו, בלי כובע לראשו, תסרוקת עשויה למשעי וקדקודו נטוי קצת לפנים, עניבה סס-גונית דוקרת עיניים. למרות שטרם ירבו אז את ספריו המפורסמים — יונגורס והמטיונר (רמו ליוני והקומיסאר) וחבטות בליה (נגבים בליה) היה טיפס במידה מרובה, לא הבין לרמו מחשבי על הקורפורל מוקורסיקה.

הסיבה: הוא עמד באותו זמן בקריאת דברי מי העולם של וולס, אך הגיע רק לתקופת המל-חמות בין ספרטה לאתונה, טרם ידע את נפוליון.

בגד כפת חובב מוסיקה. גידול צב-רים מגולחי קוצים, טיפוח היה קרחה, ירוקת עור וירוקת-כלי, המתגלה ככלב צבוע שמ" כרה למחשבי על-ידי ג'נטלמן יווני בקהיר בשם מלובלכון סמרטוטידס תחת השם הו"ר אולוגי קאנינוס פרד, מלחמת יחיד בעזרת רוחות מתים בבגדפת, שכן חובב מוסיקה, המשמיע תמידית בלדה איומה על בידואים ונערה, הם רק הקדמה להופעתו החיונית של החפר מחשבי פ/60001 ביחידה ארצישראלית בצבא הבריטי.

אחר שעמום מתמיד שנבע מעיון בכתבי סופרים מכובדים הרוקמים את עלילותיהם סביב דרישה בין חנווני מכלת תל-אביבי ללקוחתו או אכר רחובותי עם פועלו הער-בי, יצא בן-גביריאל בספר קל, משעשע, מר-תק, העלול להמיט שואת צחוק על קוראיו אפילו בימי החורף הצוננים.

חגים ישנים, תוכן חדש

מועדי ישראל (142 ע') — הוצאה לעם 4.500 ל"י.

האלבום החמישי בהוצאת לעם ובעריכתו של ישעיהו קלינוב משקף במאה ששים ושתיים תמונותיו (הלקוחות, לפי הציון, ממצלמות 28 צלמים לפחות) את חגי העם ומועדיו מראשית השנה עד סופה. כל אלה מובאים בכשרון רב, בדרך כלל, באלבום הנאה: מסע לפידיים של ילדי תל-אביב בליל חנוכה, העוברים בפני בית הכנסת הגדול שכפתו מוצפת אורה, מסע הנוער, בפסח, למצדה שלחוף ים המלח.

"אני מהלך בהרים"

כשבא רישארד אינגר החודש לישראל, לשם מסע זמרה שיימשך כחודשיים, לא היתה לו זאת הפעם הראשונה. כבר לפני שבע שנים היה בארץ, כזמר להקת אנוז (הלהקה הצבאית הבריטית) סייר במחנות צבאיים.

אולם מלבד זמרה ארעו עוד כמה דברים בחייו של אינגר בן ה-36, יליד רוסיה השולט בשבע שפות (אנגלית, צרפתית, איטלקית, ספרדית, פולנית, גרמנית ואידיש). הוא הצ"י לח דרך קבע, להימלט מהנאצים (ארבע פעמים בסך הכל). בן 18 ברח מגרמניה, בה גודל, לוינה האוסטרית, בה הפך בן חסותו של מליונר יהודי, הבארון גוטמאן, שדאג לחינוכו המוסיקאי.

עם פלישת הנאצים לאוסטריה יצא למסע קונצרטים (בהם השמיע מוסיקה קלאסית,

שופיע עמהם. ביניהם: ג'וזפין בייקר, הזמרת הכושית שהיתה קספן בחיל האוויר של דה-גול ל'מרלן דיטריך שהובאה מהוליבוד, כדי לשעשע את החיילים בהופעותיה.

"אפשר לעשות משהו ממך?" המלי-חמה נסתיימה ובאיתור (1947), שוחרר מהצבא. הוא חזר לפריס ולפרסומו. מלבד הופעות לטובת מפעלים יהודיים (מגן דוד אדום, מוסדות צדקה וקרן קיימת לישראל) היה גם הראשון שהשמיע את "לאן אלך?" (שנת-פרסם במהדורתו האנגלית מפי ליאו פולד) במועדון הלילה היהודי הפריסאי, ז'ביבי.

רישארד אינגר יצא ללונדון, הופיע במו-ערוני לילה בשירות השידור הבריטי, בטל-ביזיה, במקומות קייט. חזר לצרפת, השתתף בטרם מעבר לגבול המספר על הברחת פלי-טים מצרפת לספרד בימי מלחמת העולם השנייה הופיע בתפקיד מברח יודע-שיר,

הזמר רישארד אינגר וג'וזפין בייקר לשאת נערה ישראלית

המלחה את מישל מורגאן ושר "אני מהלך בהרים..."

כשכל משפחתו, מלבד אחות אחת, הת-רכזה בישראל, החליט לצאת אליה, לשעשע אנשים, להבכותם ולהצניקם, לספר להם סיפורים... כל דבר שהישראליים ירצו בו.

גאו ושירים עממיים, לפי טעם כל איש. "ארצי היפה" יושמע לראשונה בארץ על-ידי אינגר שכבר הספיק ללמוד כמה מלים עבריות ("שלום", מה שלומך?), "הכל בסדר" אצל ילדי אחיו ואחותו (שוטר, ספרן, פועל בניין וקיבוצאית), להופיע בקול-ישראל ולהקליט הקלטות ראשונות בהד-ארצי, אחר שמכר משך השנתיים האחר-רונות כשמונים אלף מתקליטיו בצרפת ואנגליה.

ביום מן הימים מקוה אינגר לחזור ארצה להתיישבות קבע, בינתיים יצא לארצות-הברית, לקיים הבטחתו לאל ג'ונסון המנוח, שפגשו, כמה חדשים לפני מותו, בצפון אפ-ריקה ואמר לו: "בוא לארצות-הברית. אפשר לעשות משהו ממך."

לרישארד אינגר גם תכניות אחרות, למשל: "לא הייתי מתנגד לשאת נערה ישראלית נחמדה." אומר משה וולין, האימפרסריו המסגיח עליו בשבע עיניים: "אבל גם לעשות משהו ממך."

אופיריות של שוברט, ורדי) בפולין, צ'כר-סלובקיה, איטליה, שוויץ. לבסוף החליט להשי-תקע בצרפת, שינה יחד עם זאת את נושאי שירתו: הפך זמר זמרים עממיים, קלים, משעשעים, נתפרסם במועדוני לילה פריסאיים, ברדיו הצרפתי.

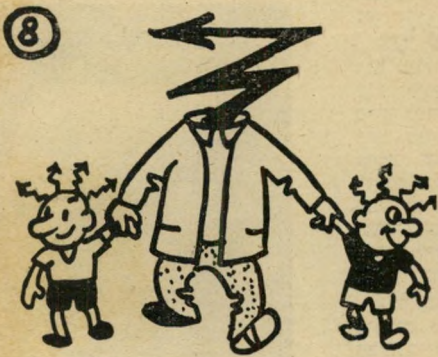
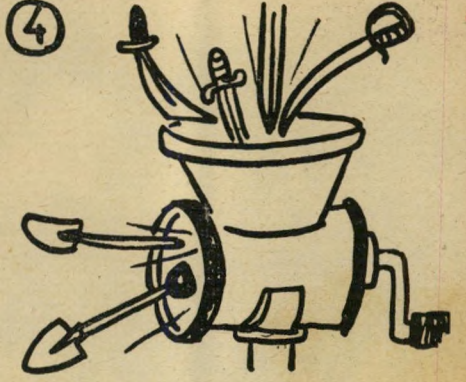
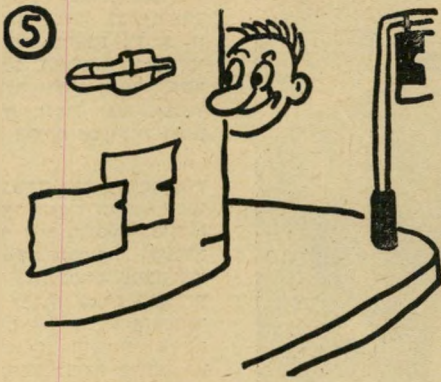
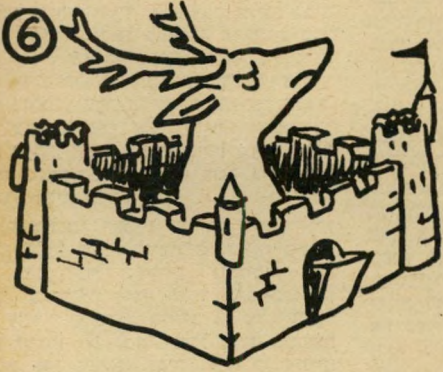
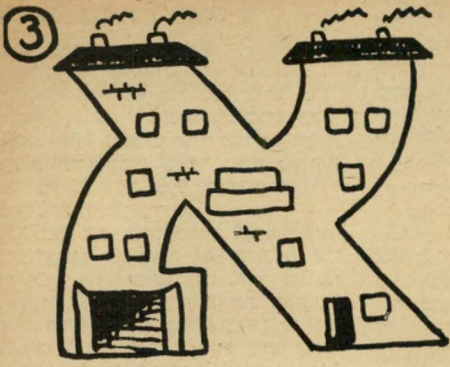
ב-1942 לא עמדו לו סגולות ההימלטות, הוא נתפש על-ידי הגיסטאפו, נכלא במחנה ריכוז, הצליח, בהוכיחו לעצמו את כשרונו מחדש, להימלט למרסילל שברשות ווישי, החליט להתגייס לגיון הזרים, נשלח לבסיס האימונים שבנאות המדבר סידו באלאבס שבמחוז אורן האלגיירי, חדשים לאחר מכן פלשו האמריקאים לצפון אפריקה ואינגר, שהפך בינתיים זמר תזמורת לגיון הזרים, וכיבד בשירי נצחון את הגנרלים אייזנהואר ודה-גול, במסבותיהם המפוארות.

כיוון שהתגייס לגיון כדי להימלט מה-נאצים הורשה לעוזבו (בניגוד לחוזה שכבלו לחמש שנים) אחר שירות של חצי שנה, הצטרף לאנוז. הפך כוכב הלהקה בהשמיעו שירים רוסיים (שהיו אהובים אותם ימים על החיילים האנגלו-רסיים מעריצי נצחון סטלינגרד) וספיריטואלים כושיים נוגים. הזמר היפהפה ורחב הגרם (גובה: 1,78 מטר. משקל: 82 ק"ג) משך את תשומת לב האזרחים החשובים שאף ביקשו איזנהואר

והפסקת החשמל

רומנים

חידון הארץ

בשמוע ארם שם של מדינה - עיר, מושבה או קבוץ, נוצרת בראשו תמונה. דוש אינו יוצא מכלל זה (אם כי הוא יוצא מכלל שאר הכללים). עמוד זה יייר את התמונות ששפות 14 מקומות במדינת ישראל מזכירים לו. תמונות אלה אינן מביעות דוקא את תוהו השם, אלא לפעמים גם את דמויני הצליל. המשל: בתמונה מספר 2, השם: אביחיל. אם תודה את כל המקומות, לפי שמו-תיהם, ערוך אותם במשיכה ושלה אותה עד יום 10.11.51 למערכת העולם הזה, ת. ד. 136, תל-אביב ציון על המעטפה: "חידון הארץ". בין בעלי הפתרונות הזכונים יוגררו חמשה ספרים נאים.

